

Kontakten

Ericsson
LM

NR 2 1958

LM-ARNAS TIDNING

Kontakten

LM-arnas tidning

Ansvarig utgivare: Hugo Lindberg
Redaktör: Sigv. Eklund, tel. 453
Redaktionssekr.: M. Linday, tel. 1770

Redaktionskommitté:

Albert Milton, Vt 36, tel. 806
Charlie Wodsten, TVKtC, tel. 226
Folke Zandin, Vas, 611
Karl Einar Österlund, Vt 18, tel. 718

Lokalredaktörer:

J Hagdahl, Ermi och BA, tel. 56; E Hellström, Sieverts Kabelverk, tel. 319; J Wäneland, SER, tel. 305; S von Melsted, SRA, tel. 211; M Steiner, Kabelverket, Älvsjö, tel. 31; B Larsson, Alpha, tel. 17; A Hofström SIB, tel. 231; P Nyhult, Rifa tel. 109; C G Löfgren, FÖB; tel. 250; E Wandel, RGA, tel. 163; G Falkman, HU; S Jönsson, Katrineholm; P Mowald, Söderhamn, tel. 49; A Bergman, Karlskrona. H. Leksell, Örebro. L. Falk, Alingsås, L. O. Larsson, Göteborg/Mölnådal

Omslagsbilden:

4-åriga Eva Vasteson hjälper mamma i växeln vid Erga när det blir mycket att göra. Om hon är för liten för jobbet? Visst inte...

Ur innehållet:

	Sida
Obehörig insyn	23
LM-hobbies V	24
Robot klar vid HF	25
Tackspalten	26
Egypten	27
LM-larlingar	30
Malmöbarn på LM-besök	32
SÖ:s fotoklubb	33
Gammalt och Nytt	34
50-mannaschack	35
Högsta sparvinsten till KA	36
FÖB: reklamation	37
Vinterspelen	38
Diverse sport	40

Nya patent i koncernen

Följande uppfinningar gjorda inom koncernen har under tiden 15 januari-17 mars 1958 beviljats patent (förteckningen anger uppfinnarens namn och tjänsteställe, uppfinningens titel samt patentnummer):

Persson, P O R, RGA/TakC, *Ekwall, S S*, RGA/Tak - Fastsättningsanordning - 162 563;

Sandin, Å B A, HF/Ytl - Mätanordning för impulsgivare - 162 742;

Thorsén, J M, HF/Uf - Registreringsanordning - 162 743;

Thorsén, J M, HF/Uf - Trokotronkontrollanordning - 162 753;

Haug, T B, tidigare HF/T4deC - Trokotronkontrollanordning - 162 754;

Rejdin, A A G, HF/AkC, *Wahl, S L M*, HF/Akr - Lyftribba - 162 918;

Persson, I P O, tidigare HF/T5ae - För störspänningar okänsligt polariserat relä - 162 929;

Widl, W H E, tidigare HF/T3kd - Anordning för mätning av en modulators blandningsdämpning - 162 641;

Wretemark, S G, SKV - Anordning omfattande minst ett gasfyllt urladdningsrör - 162 176.

Klubbnytt

Alingsås:

Vid Sieverts Kabelverk i Alingsås har för år 1958 valts följande styrelse i de olika personalklubbarna.

Verkstadsklubben: John Emanuelsson, ordf., Nils Sahl, sekr., Gunnar Svensson, kassör, John Bengtsson, v. ordf. och Karl-Åke Eriksson.

Arbetsledarklubben: Olof Wrang, ordf., Tor Falkenby, sekr. och Per Bergqvist, v. ordf.

Tjänstemannaklubben: Stig Jansson, ordf., Nils Ohlsson, sekr., Olof Nilsson, kassör, Gunnar Fredriksson, v. ordf. och fru Märta Mowitz.

Från verkstadsklubben kan rapporteras att studieverksamheten är mycket livaktig och bl. a. pågår för närvarande en kurs i mötesteknik. Förut har också en tidsstudiekurs hållits.

Tjänstemannaklubben ordnade förra året studiebesök vid några av stadens industrier. Medlemmarna visade stort intresse, varför liknande arrangemang kommer att ordnas i år. Närmast på programmet står ett studiebesök vid Kaboms Konfektkoncern AB.

Katrineholm:

Vid årsmötet i mitten av februari med Verkstadsklubben vid Kh-fabriken valdes styrelse för 1958. Den består av Arne Gustafsson, ordf., Evert Andersson, vice ordf., Olof Runbjörk, sekr., Karin Söderberg, vice sekr., och Rune Nilsson, kassör. Övriga ledamöter är Asta Hellberg och Mildred Runbjörk.

Vid sammanträde med tjänstemannaklubben vid Kh-fabriken i slutet av februari valdes ny styrelse. Den fick följande sammansättning: Arthur Sterner, ordf., Arne Lindquist, vice ordf., Märta Karlsson, sekr., Gullan Lindström, kassör, och Nils Lindvall, suppleant. Till

revisorer utsågs Astrid Agnelind och Sven Jönsson.

Huvudfabriken:

Vid HF:s verkstadsklubbs årsmöte i slutet av februari blev följande valda till styrelsen: Olle Svensson, ordf. och Rolf Carlsson, kassör. Övriga ledamöter: Yngve Lindh, Albert Milton, Axel Hedén, Hugo Karlsson, Henning Augustsson. Till revisorer valdes Gustav Nilsson, Erik Warell och Svenning Göth.

LM Ericssons arbetsledarklubb: H Appelgren, ordf., N Fredriksson, kassör, B Braun, v. ordf., H Andersson, sekr., och G Levin, v. sekr.

Ermi:

Ermi arbetsledarklubb har under 1958 fått följande styrelse: T Ahlberg, ordf., S Lindgren, vice ordf., E Forsbeck, sekr., A Wendelin, kassör, S Emanuelsson, klubbmästare samt E Daun och T Dahlqvist, suppleanter.

KA-fabrikens SIF-avdelning: Siwe Andersson, ordf., R Osvaldsson, v. ordf., Lars Ivarsson, sekr., Lennart Andersson, kassör, O Nordström, H-E Persson, samt suppleanter G Tyberg och G Hultberg.

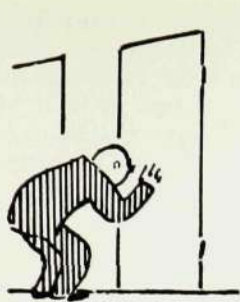
Lotterivinnare i KA

LME:s Idrottsklubb i Karlskrona har haft vinstutlottning på medlemskortet för 1957, varvid den förnämliga vinsten, en resa till Stockholm under 1958 (i samband med idrottsresa) utföll på medlemskort nr 645.

Det förtjänar nämnas att anslutningen till idrottsklubben vid KA-fabriken uppgår till över 600 personer. Nu är visserligen långt ifrån alla aktiva, men intresset för olika idrotter är dock ganska livligt på sina håll. Sedan gammalt är Karlskrona känd som en stad med framstående handbollsspelare. Många av dessa är anställda vid LME och återfinns förutom i de ofta förekommande korpmatcherna även någon gång i IFK:s allsvenska representation.

Högsta vinsten i det lotteri, som LME-företagens Idrottsförbund nyligen avslutat, gick till Karlskrona. Fröken Karin Nilsson blev den lyckliga vinnaren och hon har sin dagliga gärning i pressarverkstaden Vt 53.

Den förnämliga vinsten utgjordes av Radiobolagets vackra TV-apparat. Fröken Nilsson torde dock ej få någon större glädje av sin TV eftersom TV-nätets utbyggnad i de södöstra delarna av landet säkerligen kommer att dröja ytterligare ett par år. Hon har därför beslutat sig för att byta ut TV-apparaten mot en radiogrammofon Klafett.

obehörig insyn

»För att förhindra obehörig insyn i arbeten av hemlig natur inom försvaret har myndigheterna vidtagit åtgärder mot militärt industrispionage».

Ovanstående mening är ett citat ur en dagstidning och källan är någon av svenska försvarets pressavdelningar. Spionage – helt naturligt tänker de flesta svenskar då på militärt spionage. För de flesta är till och med begreppet spionage liktydigt med olovlig underrättelse-tjänst vad gäller militärhemligheter. Men ordet har djupare innebörd än så.

Idag har nämligen tekniken inom snart sagt alla områden gått så starkt framåt, att handelsspionaget eller det »civila industrispionaget» i lika hög grad gäller försvarsmakten. Det militära maskineriet är i dagens läge lika beroende av den civila produktionen som den militära. Skillnaden är förresten härfin i vår mekaniserade värld.

En fråga, som kan vara aktuell i samband med olovlig underrättelsetjänst, är konkurrensen industrierna emellan. Även om industrien i stort veterligt inte har

någon organiserad underrättelsetjänst, mår man inte på vägen om man uppmanar de industrianställda att se upp. Så mycket kan i alla fall konstateras: ingen industriledning i världen beklagar vetskapen om priser, konstruktioner och villkor, som konkurrenterna tillämpar. Vad det betyder i offert-sammanhang är lätt att räkna ut: en planerad storaffär går om intet, eftersom det konkurrerande företaget genom sin information sänker sina priser och överhuvud erbjuder bättre villkor.

Vad har då LM Ericsson gjort för att på bästa sätt förhindra eller försvä-

ra insyn inom sin rayon, det må sedan gälla militära eller civila hemligheter? Hur skall bolaget skydda sig eller åtminstone minska riskerna?

Lås in era papper

Ett av de enklaste medlen är att samtliga anställda undviker att låta »farliga» uppgifter ligga tillgängliga för vem som helst. Och »farliga» uppgifter är i första hand kalkyler och offerter – det är handlingar som absolut skall hållas undan obehöriga. De bör därför förvaras bakom lås, i varje fall innan det aktuella ärendet är avgjort.

Ritningar och konstruktioner är andra ömtåliga dokument, som man skall vara särskilt försiktig med. Man skulle naturligtvis kunna generalisera vad gäller »farliga» papper och klart konstatera: samtliga papper, vad det än må vara, skall betraktas som »farliga». Men det skulle å andra sidan vara att gå för långt och dra löje över försiktigheten. Därför denna exemplifiering.

Offerter skrivs ofta ut flera dagar innan de skickas iväg. De skall läsas och granskas, man skall skaffa fram bilagor och slutligen skall papperen äntligen skrivas under. I en sådan offert bör priset sättas in först i det ögonblick anbudet ligger färdigt för underskrift. Kopiorna bör förvaras bakom lås tills ärendet är avgjort.

Kopiorna måste cirkulera till information, framhåller någon kanske. Nu är det väl i allmänhet så att de flesta offerter kanske kan skickas runt utan vidare, men det kan finnas de som lämpligen bör behandlas med försiktighet. Det är naturligtvis en sak som varje avdelningschef får avgöra. Som regel kan man säga att pärmar, som innehåller kopior och kalkyler till icke avslutade affärer, skall förvaras i låsbara arkivutrymmen. Dessa arkiv skall vara oåtkomliga för andra än dem som för sitt arbete har behov av dem.

Undvik läckage!

»En svensk tiger» hette det i en devis under det senaste världskriget. Med andra ord: undvik att läcka! Håll inne med vad du vet! Det gäller i lika hög grad i dag som för 15 år sedan. I den här artikeln har tidigare belysts vad man kan kalla fysiska preventivåtgärder. Att tita

med vad man vet kan väl sägas vara en psykisk preventivåtgärd. Det gäller att hos de anställda, särskilt hos de yngre, inpränta vikten av att inte onödigtvis beröra firmaangelägenheter för vänner och bekanta.

En annan sak: vad gäller besök på arbetsplatsen bör det göras klart för samtliga anställda, att ingen får, utan avdelnings- eller sektionschefs tillstånd, ta emot privata besök och framför allt inte »valla någon vän» runt företaget utan tillstånd. En sådan rundvandring, samt besök av grupper, skall alltid anmälas till Dfkc, om det gäller HF, eljest till vederbörande instans.

Tillfället gör tjuven

När den anställda lämnar sin arbetsplats för dagen får inga andra papper än tryckalster ligga framme. Detta är visserligen en allmän ordningsfråga, men mot vilken det tyvärr syndas alltför mycket. Mer än man tror! Kom ihåg att det många gånger är tillfället som gör tjuven. En sådan tillfällighet kan helt enkelt bestå av ett papper, som man inte brytt sig om att lägga ned i skrivbordslådan. En obehörig får syn på papperet (kanske en offert eller en kalkyl), en blick och frestelsen tar överhanden. Det är bara för vederbörande att ta fram penna och skriva av dokumentet. Låt därför aldrig några papper ligga framme på skrivbordet eller arbetsbänken. Ni behöver inte alltid gå så långt som att låsa in dem – ofta räcker det med att helt enkelt lägga ned dem i en låda. För övrigt, tänk på att städerskan behöver damma av ert bord då och då. Det är ytterligare en anledning att inte låta några papper ligga framme.

För behandling av ärenden av hemlig natur för försvaret finns särskilda bestämmelser som utfärdats av Försvarsstaben. Som jag är ansvarig för dylika ärendens rätta handhavande står jag till tjänst med närmare uppgifter om hur bestämmelserna skall tillämpas.

Gösta Gerdhem

Dragspelsdoktorn i Söderhamn tar emot

Kontakten har på sin hobbyrond kommit till Norrland och Söderhamn den här gången. Här har platskorrespondenten träffat på en LM:are som har rykte om sig att vara en särdeles begåvning vad gäller att hantera dragspel – och att reparera dem. Kommer någon med ett trasigt stränginstrument lär även det repareras snabbt av »dragspelsdoktorn» i Söderhamn.

Sverige är dragspelets förlovade land, och »trakterarna» av detta ädla instrument är legio. Dragspelsverkstäder, som svarar för service och reparationer av de många gånger mycket dyrbara bälgspelen, är däremot lätt räknade. I Lynäsbacken i Bergvik, två mil från Söderhamn, sitter emellertid LM:aren Herbert Ström sedan 20 år tillbaka och arbetar med egenhändigt konstruerade maskiner och stämbord. Här repareras dragspel av alla de slag. Ström arbetar uteslutande på sin fritid med dragspelen – hans dagliga gärning är nämligen förlagd till LM:s Söderhamns-fabrik, där han monterar den s. k. tallriken till 500-väljarna. Dragspel har alltid varit Herbert Ströms stora intresse. Alltsedan han gick i kolt har han kunnat hantera

instrumentet. Här om någonsin kan man tala om att växa upp med ett instrument.

Har det blivit något fel på hans ägandes spel har den musikaliske och händige LM:aren själv avhjälpt det. Det är erfarenheterna från det egna speles bräcklighet, som gav impuls till att han i slutet av 30-talet gjorde i ordning en dragspelsverkstad åt sig. Det var nämligen allt fler som fick vetskap om Ströms skicklighet i att reparera dragspel och han blev överhopad med fritidsarbete.

Största värdet i ett dragspel utgör de s. k. stämmorna. När man handskas med dem får man vara ytterligt försiktig. För att nå största möjliga skonsamhet vid injusteringen av stämmorna, arbetar Ström med en putsmaskin, tidigare elektrisk frisörmaskin. Den är en relik från den tid, då Ström var frisör. Vid sidan av dragspelsreparationer justerar Ström också stränginstrument av alla i marknaden förekommande typer.

År 1951 började dragspelaren Ström att dela med sig av sitt dragspelskunnande genom att förestå dragspelarkurser. Han har omkring 20 elever i varje årskurs. Eleverna är uppdelade i grupper om fem, sex stycken, som har hunnit ungefär lika långt i färdighet. Fyra kvällar i veckan har Ström övningar med sina adepter. Vad elevernas ålder beträffar varierar den mellan 10 och 50 år!

Den nu 53-årige dragspelaren har under årens lopp byggt om många dragspel. Anledningen till ingripandena har mycket ofta gällt klaviaturen, där den äldre släta har bytts ut mot den moder-

na trappstegsmodellen. Ström poängterar särskilt att det är stämmorna som är avgörande när det gäller ett dragspels kvalitet. Vid injusteringen av dem måste man vara ytterst noggrann. Stämtungorna måste poleras för att de skall få den rätta tonen. Många dragspelare skrapar stämtungorna, men det anser Ström vara direkt förkastligt.

På en särskild fråga förklarar Ström: »Dragspelen har ännu inte nått toppen vad gäller konstruktionen». Det skiner nästan igenom att Ström själv går och trycker på en hemlighet, som tydligen kan göra spelen ännu bättre än dagens – om hans idéer kan realiseras, förstås.

Herbert Ström har fått rykte om sig att vara en duktig »dragspelsdoktor». Hans kunder kommer från vitt skilda håll i landet. För inte så länge sedan kom t. ex. ett dragspel ända från Visby per flyg till Ströms dragspelsklinik.

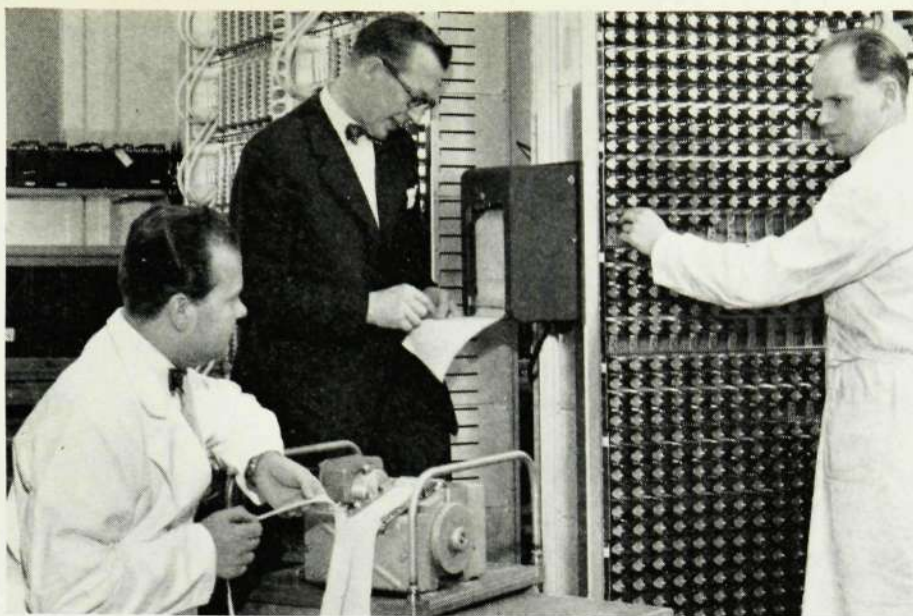
Under de gångna åren är det många som har fått lära sig konsten att traktera ett handklaver hos Herbert Ström: han gissar på omkring 300! Och nu, när våren och sommaren än en gång gör sitt intåg i Hälsingland, är det många »ny-examinerade» som kommer att höras kring Ljusnans björkbevuxna stränder.

Paul Mowaldh

Ovan: LM:aren Herbert Ström har som hobby att reparera och tillverka dragspel. Alla verktyg och maskiner som behövs för reparationerna har han tillverkat själv.

För sju år sedan började Herbert Ström att förestå dragspelskurser. Omkring 20 elever utbildas varje år i bälgspelets svåra konst. Här är den senaste kullen i repetitionstagen.

En robot som provar kabligen i relästativ har konstruerats vid HF av bl. a. de här ingenjörerna: fr. v. Karl-Erik Henner, chefen Henry Eggehorn och Valentin Gustavsson.

Robot klar vid HF för relästativprov

LM Ericsson har, som många andra företag i landet, automatiserat sin tillverkning i stor utsträckning. Sedan en lång följd av år har ett effektivt utvecklingsarbete bedrivits i LM Ericssons många laboratorier för att nedbringa genomloppstiden i produktionen.

Ett av resultaten av detta arbete har nu sett dagens ljus och är klar för användning inom LM Ericsson-gruppen: en robot för provning av relästativ. Dessa stativ ingår som mycket viktiga enheter i moderna automatiska telefonväxlar.

Ett relästativ innehåller, som namnet anger, telefonreläer, förbundna med 1 000-tals trådar, samlade till kablar. Varje tråd ligger mellan sina speciella lödpunkter. Det är inte svårt att förstå att kontroll av dylik utrustning måste ta lång tid i anspråk, om den skall utföras manuellt. För vederbörande kontrollant är det ytterst komplicerat och tidsödande att se till att varje tråd ligger som den skall, att den inte ligger i kontakt med någon annan eller att den inte är av.

Nu har emellertid det manuella arbetet övertagits av roboten med åtföljande starkt minskad provningstid. Genom att robotens reläutrustningar kopplar in trådarna i tur och ordning, vet man i varje ögonblick vilka punkter som kontrolleras just då. Det är därför enkelt att få reda på vilken detalj som är i olag genom att koppla in en Centralograph (LM Ericssons automatiska maskinkontroll).

Den nya roboten är konstruerad för användning i första hand hos LM Ericsson och byggd för den speciella teknik, som man sysslar med där. Den

kontrollerar produkten, relästativet, när den är fullt färdig. Man kan kalla den för en automatisk slutkontrollapparat.

Roboten består av ett programverk med avläsningsapparat. Programverket innehåller bla en pappersremsa, i vilken man stansat hål. Hålkombinationerna ger i kodifierad form det program, efter vilket stativet skall provas. Avläsningsapparaten i sin tur ger, med hjälp av den stansade pappersremsan, impulser till en reläutrustning, som kopplar in resp. trådar till resp. mätutrustningar. Flera av dessa är förresten utrustade med transistorer. Mätningarna omfattar helhetsmätning, dvs. kontroll att tråden ligger mellan avsedda lödpunkter och att trådarna är hela och ordentligt inlödda, samt mätning av isolation mot övriga trådar och mot jord.

Under provningen registrerar Centralographen blixtsnabbt eventuella fel – genom kodsiffrorna har man möjlighet att gå direkt på felet och rätta till det, vilket tar ett minimum av tid.

Provningstiden för ett normalstativ på 4 000 lödpunkter är omkring 15 minuter. Denna tid omfattar då in- och urkoppling, helhetsmätning, avledningsprov och registrering av eventuella fel i förbindningen.

Den nya robotens kontrollkapacitet är 24 000 lödpunkter. Eftersom ett relästativ maximalt innehåller 8 000 lödpunkter, betyder detta att roboten har möjlighet att kontrollera tre stativ i samma uppsättning.

LM-teknikerna betecknar konstruktionen som en långt driven automatisering. Roboten har givit impulser till fortsatt utveckling inom automationsområdet, särskilt ifråga om kontroll av färdiga produkter.

Telefonaktiebolaget LM Ericsson har tagit ytterligare ett viktigt steg framåt på detta område.

Katrineholm:

Inga fritidsproblem

LM:aren vid Katrineholms-fabriken tycks inte ha några fritidsproblem om man skall döma av det intresse som finns för olika verksamhetsgrenar inom företaget.

Bridgeklubbens ordförande, E Crona, berättar att klubben, som startade hösten 1952, f. n. har 30 medlemmar. Att dessa har intresse för sin hobby kan man förstå när man får höra att förra årets 33 spelkvällar samlade i genomsnitt 24 spelare per kväll. En nybörjarkurs med 22 deltagare bådär dessutom gott för framtiden. Enligt tävlingsledare T Andersson har, utom ett klubbmästerskap i fyrmanna, partävling och individuellt, även tävlingar mot andra bridgeklubbar i och utom Katrineholm förekommit.

En annan fritidssysselsättning, som kommit riktigt i ropet, är foto. Klubben har ett eget mörkrum som de drygt 30 medlemmarna utnyttjar till bristningsgränsen. Det är sällan mörkrummet står tomt – snarare är det så att det är ganska trångt om utrymmet. Sämjan är emellertid den bästa. Studieintresset är också mycket gott: den senaste nybörjarkursen samlade 16 deltagare och f. n. pågår en fortsättningskurs. Tävlingsverksamheten inom klubben är livaktig, medan det är klen med utbytet med andra klubbar. Anledningen är inte brist på intresse utan snarare brist på likvärdiga motståndare. Hugade fotoklubbar är välkomna, säger fotoklubbens tävlingsledare, S O Runbjörk. (Vad säger t. ex. ing. E Hultgren i HF:s fotoklubb – antar ni utmaningen?)

De LM:are i Katrineholm, som inte är intresserade av de här skisserade grenarna inom fritidsverksamheten, kan i stället ägna sig åt idrott. Korporationsklubben LME har många sektioner att välja på: bandy, hockey-bockey, handboll för både damer och herrar, fotboll osv. Det är bara att välja den gren som passar bäst. I en hockey-bockeyserie med 22 lag deltog för övrigt katrineholmarna med två lag. Båda belade mycket hedrande placeringar.

Och nu står hälsoårets sommar för dörren: det gäller för de olika sektionerna att samla sig till nya krafttag så att det blir spänst i stelnade LM-lemmar!

AC

Biskop Helge Ljungberg, Stockholms stiftschef, gjorde ett besök vid Älvsjö kabelverk i samband med visitationen av Brännkyrka församling. I en av kabelhallarna bekantade han sig med Gunnar Holstenson, som arbetat vid KV sedan 1918. I bakgrunden kontraktsprost Wilh. Schröder.

Stockholms biskop besöker KV

LM Ericssons kabelverk i Älvsjö fick celebret främmande fredagen den 7 mars. Biskop Helge Ljungberg, Stockholms stiftschef, gjorde i samband med visitationen av Brännkyrka församling ett besök vid kabelfabriken i akt och mening att stifta närmare bekantskap med arbetare och chefer vid LM-anläggningen. Det var förresten första gången, sedan Brännkyrka församling delats upp, som en biskopsvisitation gjordes.

Arbetet gick som vanligt i kabelhallar, maskinrum och verkstäder. Högste chefen för LM Ericsson-koncernen, dir. Sven T Åberg, vice verkst. Hugo Lindberg, chefen för kabelverken i Sundbyberg och Älvsjö, dir. A Westling, samt souschefen vid Älvsjö kabelverk, disponent A Steiner, hälsade tillsammans med representanter för arbetare-, tjänstemanna- och förmannaorganisationer biskopen med uppvaktning välkommen. I uppvaktningen märktes bl. a. kontraktsprosten Schröder och kyrkoherden i Brännkyrka församling, Branderud.

Efter den en timme långa rundvandringen, vid vilken biskopen skaffade sig rikliga tillfällen att göra sig bekant med personalen, höll han ett kort anförande i företagets arbetarmatsal som var packad till bristningsgränsen. Före anförandet underhölls LM-gästerna med sång av tre finska flickor.

Biskop Ljungberg framhöll i sitt tal att han med största intresse tagit del av vad han fått lära och se vid kabelverket – även om tekniken för det mesta var för svår att fatta för en lekman.

»Men jag har också mött den mänskliga faktorn,» yttrade biskopen, »jag har mött yrkesskicklighet och ansvarsmedvetande och det är väl trots alla maskiner och all teknik människan som är det väsentliga – även i en fabrik.»

Biskopen fastslog vidare att ingen människa lever för sig själv: alla utgör vi medlemmar i ett team och vi står i olika relationer till andra människor. »Därför är det viktigt att vi försöker skapa en solidaritetskänsla, inte bara inom familjen, gruppen, kåren eller klassen, utan en solidaritetskänsla, som i första hand omfattar de sju miljoner människor som bor i vårt land. Vi behöver solidaritet för att känna trygghet. Alla vet vi hur stora och små stater genom aggressiva uttalanden och gärningar skapar otrygghet och krigsfruktan. Nu har en annan otrygghetsfaktor kommit smygande: arbetslöshetens spöke. Vi som är tillräckligt gamla för att komma ihåg depressionsåren före kriget vet vad det vill säga. I sådana tider gäller det för alla inom samtliga kategorier att ha en solidaritetskänsla. I våra kyrkor predikas idag också om broderskapets idé.

Biskopen berättade i sammanhanget, att han dagen före visitationen haft ett samtal med en regeringsmedlem om arbetsmarknadsfrågor och fått den aktuella situationen uppskisserad för sig. Enligt regeringsmedlemmen, sade biskopen, finns det idag ingen anledning till skräckkänslor.

Biskopen avslutade sitt anförande med att nedkalla Guds välsignelse över de närvarande.

TACKSPALTEN

För alla bevis på vänlig hägkomst, som kommit mig till del på min 60-årsdag, framför jag mitt varma tack.

Olga Argenius, HF/Ps

För blommor och penninggåva till Gotlands blomsterfond vid ing. Gustaf Collbergs bortgång, får vi härmed framföra vårt varma tack till hans vänner vid LM Ericsson.

Syskonen

För visad vänlighet vid min avgång med pension från bolaget framföres mitt varma tack!

Olle Ericsson, HF/Vt 19

För all visad vänlighet på min 50-årsdag ber jag att få framföra mitt varmaste tack.

Gunnar Figren, HF/Vt 36

Ett varmt och hjärtligt tack för visad vänlighet på min 50-årsdag.

Signe Hellegran, HF/Pa

För vänlig hägkomst och hyllning på min 50-årsdag ber jag härmed få framföra mitt varma tack.

S. Hellmark, TVpv.

För vänlig hägkomst på min 60-årsdag ber jag få framföra mitt hjärtliga tack.

Axel Malm, HF/VekC

Med anledning av min 50-årsdag får jag härmed framföra mitt varma tack för all uppvaktning i form av blommor, presenter och telegram.

Agne Nilsson, Rifa

Ett hjärtevarmt tack till mina kolleger för ett gott samarbete, uppfriskande och inspirerande urladdningar, ett utsökt kamratskap och god RGA-anda och inte minst för er avskedssalut.

S Nyström, RGA, Tta

Hjärtligt tack till chefer och kamrater för den stora gåvan och uppvaktningen på min 50-årsdag.

Gabriel Schön, HF/Vp

Ett hjärtligt tack till chefer och arbetskamrater för uppvaktningen i samband med min 50-årsdag.

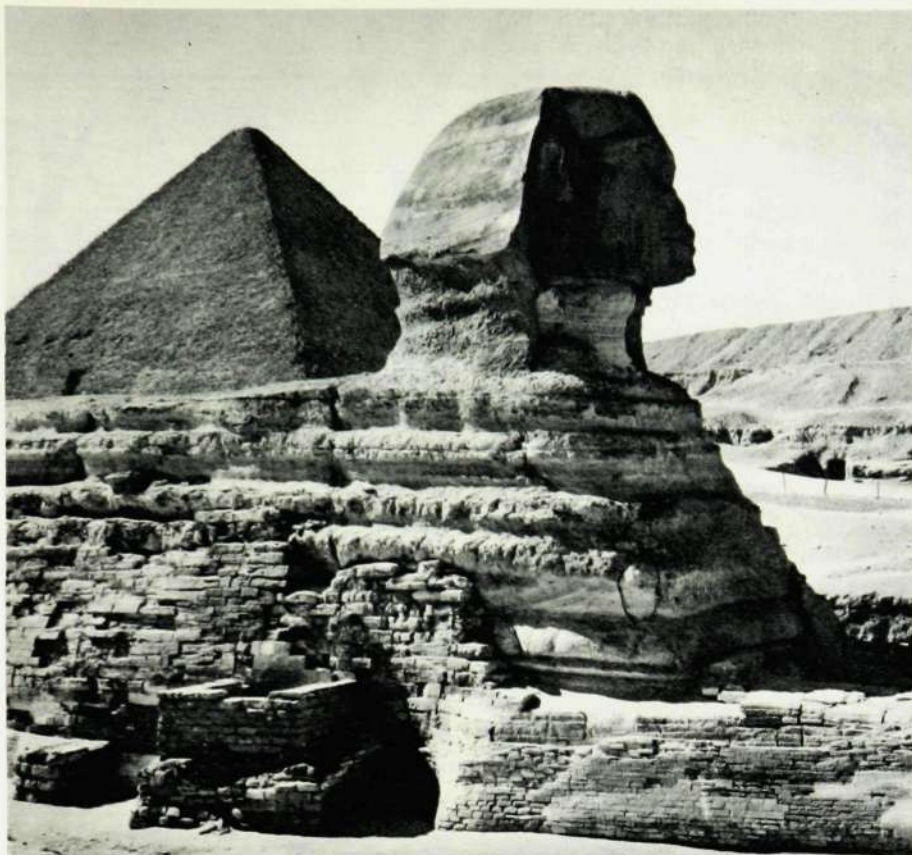
S O Sjöberg, HF/Vt 60

För alla bevis på vänlig hägkomst på min 50-årsdag framför jag mitt varma tack.

Sven Ström, HF/Vt 14

Till var och en som uppvaktat och glatt mig på min 50-årsdag framför jag mitt innerliga tack.

Bertil Sundstedt, HF/VpC

Det klassiska motivet från Egypten. — Det här är det enda svenskarna känner till om mitt land, trodde en egyptier på besök i Sverige.

Muselmaner och kopter

Egyptierna är till övervägande delen araber och religionen är islam. Trosbekännarna kallas muselmaner (inte muhammedaner, som felaktigt används i Sverige). I Egypten bor dessutom några miljoner kopter, dvs. kristna enligt grekisk-ortodoxa kyrkan. Någon strid mellan de båda lägren existerar inte, men en muselmansk fader gifter inte bort sin son eller dotter med en kopt och vice versa. Det finns ett starkt inslag av utlänningar i de stora städerna: greker som sköter restauranger och livsmedelsaffärer, italienare som reparerar bilar och sköter maskiner, judar och armenier som gör affärer för att ta några exempel. Skandinaverna i Egypten är mycket lätt räknade.

Industrialisering

Befolkningens levnadsstandard är relativt låg och folkökningen stor. Det medel, som hjälper mot sådana problem, heter industrialisering. Egypten har tagit itu med dessa problem och sedan några år finns det ett särskilt ministerium, industriministeriet, som undersöker möjligheterna att starta inhemska industri-företag. En femårsplan, som innebär investering av en summa motsvarande sex miljarder kronor, har lagts fram. Däri ingår bl. a. byggandet av ett stålverk för 300 milj. kronor. Stålverket är förresten i det närmaste färdigt och produktionen väntas komma igång inom kort. Malmen tas från fyndigheter vid Assuan, medan kol och koks importeras från Europa. Andra anläggningar under uppförande eller under planering är oljeraffinaderier, skeppsvarv och fabriker för järnvägsmateriel.

Assuan-dammen i Övre Egypten är en jättelik vattenreservoar. Bl. a. har många svenskar hjälpt till att bygga dammen.

Öst är öst och väst är väst — och i Kairo mötas de två!

En egyptier, som för några månader sedan var LM Ericssons gäst, passade på att besöka Skansen och Solliden en danskväll. Egyptiern dansade flitigt och var hänförd över den paranta svenska kvinnan — utom i ett avseende: när mannen meddelade att han var egyptier utropade alltid den sköna: »Aha, pyramiderna!»

»Vet inte svenskarna mer om Egypten än att vi har pyramider?» frågade sig egyptiern en aning konfunderad.

Trots att LM har förbindelser med Egypten har Kontakten-redaktionen en känsla av att många LM:are inte vet så förfärligt mycket mer om landet än de här omtalade svenskorna. Ing. Sven Bergvik, som varit LM:s representant i Egypten i över sex år, kom hem häromdagen och skildrar här några intryck från Nil-landet:

Landet och näringarna

Egypten är nästan dubbelt så stort som Sverige, men den bebodda delen upptar endast $\frac{1}{20}$ av landets yta. Invånarna, 23 miljoner, livnar sig huvudsakligen på jordbruk.

Egyptens främsta exportprodukt är bomull av hög kvalitet. Klimatet är lämpligt för odling av långfibrig bomull, som har egenskaper överlägsna vanlig kortfibrig bomull. En annan viktig exportprodukt är lök.

Textilindustrin är starkt utvecklad och tillräcklig för att fylla landets behov av bomulls- och ylleveraror.

Landskapet är mycket platt. I hela Nildeltat finns det inte en kulle som

när en höjd av 10 meter. Asfaltbelagda vägar kantade av träd som bär blommor i kronorna genomkorsar deltat.

Parallellt med vägarna går vattenkanalerna, som för vattnet från Nilstammen ut till varenda liten teg av Egyptens odlade mark. Vattnet pumpas ut på fälten med primitiva pumpar, som drivs för hand eller av en buffelko, som med förbundna ögon går runt, runt, dagen i ända.

I forna tider översvämmades hela deltaområdet vid högvattenperiod. I Assuan-dammen, som byggdes i början av 1900-talet, uppsamlas emellertid numera det överskottsvatten, som brunt och »bördigt» kommer forsande från Etiopien när regnperioden börjar.

Femårsplanen innebär vidare att man skall intensifiera letandet efter malm och olja. Man räknar med att det finns metallfyndigheter i Egypten, men möjligheterna att utvinna metallerna, ekonomiskt sett, bedöms som problematiska. Det är inte heller uteslutet att de egyptiska öknarna gömmer en del olja.

LM Ericsson i Egypten

LM Ericsson har representerats i Egypten av Swedish Industries, vars ägare och chef är generalkonsul Erik Ekberg. Vice verkställande direktör är fru Alice Hardmark. Swedish Industries innehar, eller rättare har innehaft, agenturer för andra svenska exportföretag som SKF, Volvo, Asea, Sentab, Stora Kopparberg m. fl. Då utvecklingen går mot en nationalisering av utländska företags representation har Swedish Industries under de senaste åren avvecklat vissa av sina agenturer. Under år 1957 överförde generalkonsul Ekberg sin agentur för LM

Ericsson till det egyptiska företaget Pharaonic Engineering & Industrial Co., vars ägare är dir. Shukry Farag.

Agenten får teknisk hjälp från LM Ericsson. För närvarande befinner sig ing. Börje Tranhammar i Kairo.

När egyptiska telefonförvaltningen i början av 1920-talet beslöt att installera en CB-central för Kairo, anförtröddes LM Ericsson uppdraget. LM:arna Ville Nilsson och Ivar Spångberg skickades till Kairo för att leda montaget. Direktören vid egyptiska telefonförvaltningens styrelse, Abdel Malik Saad, var vid den tiden kontrollant för installationen och han berättar gärna för nykomna LM:are om »den gamla goda tiden 1924-25».

Den enda automatstationen av LM Ericssons fabrikat i Egypten är 500-väljarstationen i Suez på 2 000 nummer. Den installerades 1952 under ledning av ing. Arne Hedman.

LM Ericssons telefonapparater har sålts till Egypten sedan mycket lång tid tillbaka.

Försäljningen på den privata mark-

Än i dag kan man se den uråldriga metoden att pumpa vatten ut över åkrar och ängar med hjälp av gammalmodiga pumpar, drivna av en buffelko. Den har ögonen förbundna och går runt, runt, runt dagarna i ända.

naden har haft skiftande karaktär. Armeniern Aram Ishkannian har varit en oförtröttlig försäljare av LM Ericssons produkter. Besvärigheterna har emellertid varit många. Vid upploppet i Kairo 1952 brändes svenska konsulatet med LME:s lokaler ned till grunden. När nya lokaler anskaffats uppstod besvärigheter med importrestriktioner.

Bland de installationer som LM Ericsson har i Egypten kan nämnas en Centra-lographanläggning vid cementfabriken i Tura utanför Kairo. Ett hundratal privat- och abonnentväxlar har installerats under årens lopp, huvudsakligen i Kairo och Alexandria. Även i mera avlägsna delar av landet kan man träffa på LME:s privatväxlar. I en fabrik som pressar olja ur bomullsfrön i staden Minia cirka 40 mil söder om Kairo kämpar t. ex. en OL 45 mot inströmmande ökensand och damm.

Elektriska mätare av Ermis fabrikat har sålts till bl. a. landsortsstäderna Kallioub och Shebin el Kanater. För närvarande är en manuell växel på 500 linjer under uppförande för Nile Hilton Hotel i Kairo. Ärade turister, som har råd att ta in på detta hotell, kan således räkna med god telefonservice. Ett annat stort hotell i Kairo, det återuppståndna legendariska Shepherds Hotel, har beställt 100 elektriska ur från LM Ericsson.

Ridning, bad och segling

Några fritidsproblem har man inte i Egypten. Är man intresserad av ridning, t. ex., kan man ta en buss från Kairos centrum och åka ut till pyramiderna vid Giza. Det är bara en kvarts resa. Här ute väntar beduiner på att få hyra ut hästar och kameler till ridintresserade. De flesta européer är av naturliga skäl inte särskilt hemtama med den orientaliska kamelen, eller rättare dromedaren, och väljer i allmänhet att rida ut i den oändliga öknen på ett arabiskt fullblod - världens kanske förnämsta hästras. Det är en obeskrivligt underbar

»Öst är öst och väst är väst och här möts de två»
 Artikelförfattaren med hustru och barn gör inköp i de berömda basarerna i Kairo. Efter avslutad köp är det mycket vanligt att kunden bjuds på en kopp kaffe av affärsinnehavaren.

känsla att ta vägen förbi Giza-pyramiderna och Sfinxen och ställa kosan till Sakkarapyramiderna som skymtar i fjärran. Man tror att man kan rida dit på en halvtimme – i själva verket tar det tre timmar med ganska god fart att nå de äldsta av pyramiderna långt ute i öknen. Eller varför inte en week-end under ledning av någon arab bege sig iväg till närmaste oas, som ligger 5–6 timmars ritt från Giza? Här får man övernatta och vara med om soluppgången över öknen: den som en gång har sett en sådan, glömer den aldrig.

För de flesta svenskar står kanske ordet »bad» i värme och solsken som den mest hägrande fritidssysselsättningen. Bor man i Alexandria eller någon annanstans vid nordkusten har man hela Medelhavet att bada i. De, som bor i Kairo, kan naturligtvis antingen bege sig till Alexandria eller också åka till Suez och bada i en vik av Röda Havet. Är man bekväm och lat i värmen, vilket man naturligtvis är, så stannar man i Kairo och tar ett dopp i en swimming pool med 26-gradigt vatten. Nilen är för smutsig att bada i.

Däremot går det utmärkt att segla på Nilen i någon av de uråldriga segelbåtarna (felluka), gaffelriggade och tunga som bly att manövrera.

Efter att ha sportat om dagen kan man, om man så vill, besöka någon av de otaliga nattklubbar, som ligger mellan Kairo och Giza, och titta på uppträdanden av stjärnor från hela världen. Vill man inte kosta på sig så mycket kan man sitta vid ett glas vin en hel kväll – något supévtvång existerar inte i vanliga fall.

Legendarisk svenska i Kairo

Artiklar i Kontakten skall ju handla om LM och LM:are. Men när Egypten

Typisk stadsbild från en mindre stad i Egypten. Den här ligger bara 7–8 km från huvudstaden Kairo. Lagg märke till tunnans och korgen som ett par av

förs på tal kan det inte hjälpas att en utomstående förs fram i rampljuset: den numera legendariska Vivi Täckholm, som har bott i Kairo i 35 år. Utom det att hon har gjort en stor kulturell insats för Egypten (hon har bl. a. skrivit Egyptens flora och undervisar vid universitetet i Giza) är hon den bästa guide man kan tänka sig. Vad hon inte vet om Egypten och egyptisk historia är inte värt att veta. De flesta svenska industrier, representerade i Egypten, har dessutom många gånger haft anledning att tacka fru Täckholm för hennes hjälp i olika

Blir det för hett under öken solen kan man göra en segeltur på Nilen i en av de här båtarna, som kallas fellukas. De seglar utmärkt men är tunga som bly att manövrera.

sammanhang. På sin 60-årsdag i januari i år fick hon också motta ett synbart bevis på den svenska industriens tacksamhet i och med att representanter för svenska intressen i Egypten, däribland LM, uppvaktade med en penninggåva, som möjliggör Sverige-resa för sex av hennes egyptiska studenter.

Till sist: uppgiften att ursprungskoordinatväljaren skulle ha hittats i en av pyramiderna är falsk. Pyramiderna har nämligen byggts steg för steg...

Sven Bergvik

kvinnorna bär på huvudet: kanske väger bärdorna bortåt 30 kg — det är ingen onormal vikt för egyptiskorna att balansera på huvudet!

De lärlingar, som inte har Stockholm som hemort, bor i allmänhet på Hem för ungdom (HFU) vid Nyårsvägen i Hägersten, där var och en har eget rum. Gert Bengtsson från Gullberna utanför Karlskrona, 3-årselev vid lärlingsskolan, har liksom andra grabbar svårt för att stiga upp på morgonen. Men väckarklockan är obevlig.

Klassförelständaren för mekanikergruppen, ing. Roland Sjöberg, undervisar bl. a. i maskinlära. Här får 3-årseleverna Arne Numelin, Tord Granholm, Bernt Carlsson, Eje Wählstedt och Hans Tapper reda på vad det här press-verktyget kan användas till, vilka detaljer det skall utforma osv.

LM:s lärlingsskola är inbyggd verkstadsskola

»L M Ericssons lärlingsuniversitet» har lärlingarna döpt sin skola till. Den har förresten varit verksam i över 25 år och är av typen inbyggd verkstadsskola, dvs. helt enkelt en yrkesskola som brutits ur moderskolan och placerats vid L M Ericsson. Skolan åtnjuter också statligt understöd.

I Midsommargården i Midsommar-kransen har skolan sin expedition. Här är också lektionssalarna belägna. Sammanlagt 14 lärare, varav två heltidsanställda, är hårt sysselsatta med att lära ut sitt kunnande till närmare 200 elever i 15 klasser. Ingenjörerna Roland Sjöberg och Frithiof Hellberg heter klassförelständarna som berättar att de trivs storartat med jobbet. — Det är bra grabbar att ha och göra med, säger de.

Kontakten tog dem på orden och besökte alla tre årskullarna en dag. Och här är grabbarna vi träffade:

Medan 3- och 1-årseleverna är sysselsatta i skolan praktiserar årskull nummer 2 vid Huvudfabriken. Man får jobba på »riktigt» — men även här håller en instruktör ögonen på hur de sköter jobbet. Instruktör Alf Klatskow på VT 15 lär ut kippens hemligheter för Björn Augustsson.

Även lärlingar blir så småningom hungriga. Det ä vad gäller mat. En del äter på bolagets bekostnad de som bor på HFU äter där. Och bra smakar det, för Arne Eriksson och Åke Carlsson som äter på HFU.

Då och då händer det att LM-lärlingarna tvingas arbeta hårdare än vanligt med läxor eller läsa in försummade texter till någon skrivning. Då är det skönt att kunna stänga in sig på sitt rum och plugga i lugn och ro, tycker Kalle Engman och läser telefonteknik allt vad han hinner.

Här är däremot ett par ynglingar, 3-årselever, som anser att de redan kan vad de måste kunna. De kopplar i stället av vid ett par tidningar i HFU:s trevliga d... spisen i bakgrunden.

LM Ericsson har en egen lärlingsverkstad vid huvudfabriken i Midsommarkransen där 1-årseleverna gör sina första lärospån i maskinarbete. Det är inte alltid så lätt att klara finslipningen, tycker Rolf Gustafsson. Nu är det emellertid inte värre än att instruktör Hugo Rosenqvist rycker till undsättning om det skulle haka upp sig för grabbarna.

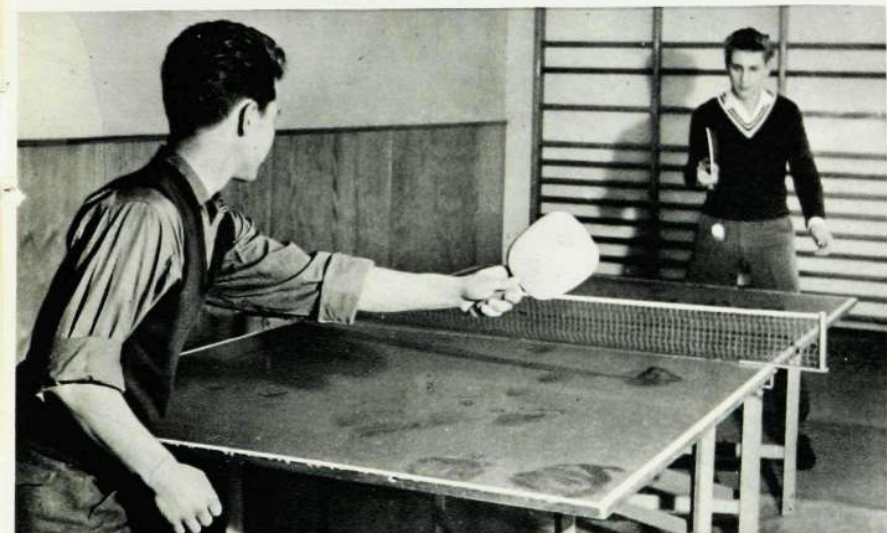
väl sörjt för dem också HF:s lunchrum, medan ikrar Staffan Johansson.

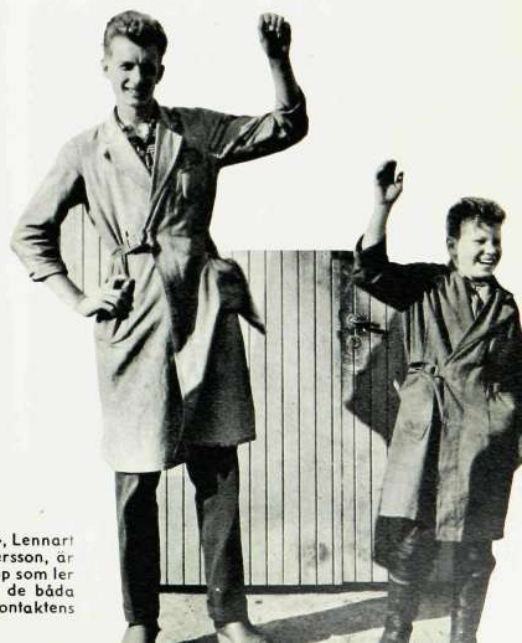
Men också lunchrasten har ett slut. Tillbaka till plugget. »Transmissionsteknik» står det på schemat. — Det här är kul att hålla på med, anser grabbarna och vrider och vänder på signalgeneratorns alla rattar och knappar. Lärlingsskolan har god tillgång på undervisningsmaterial.

En 2-årselev, Hans Menzinsky, har fått på sin lott att praktisera i härdrummet på Vt 15. Den som visar honom till rätta och berättar om hur härdning går till kan sitta yrke vid det här laget. Carl Larsson, »Härdar-Lasse», heter han och 63 (!) år han arbetat vid LM-Ericsson.

Ar man en frisk och sund tonåring kan det inte hjälpas att även kroppen måste ha sitt. Sex lördagar per år är anslagna till idrott av olika slag. Om vintern står förstas ishockey först på listan — vår och höst fotboll. Och i somrarna syssla

»Fyrtornet och släpvagnen», Lennart Furehed och Kenneth Andersson, är bästa vänner och håller ihop som ler och långhalm. Här vinkar de båda 1-årseleverna farväl till Kontaktens fotograf.

Andningsövning vid HF

– Spänn dig inte – du är medvetslös!
Ligg still – du kan ju inte röra dig!

De här glada rosen hördes från rummet där lågspänningsställverket är inrymt intill 06:ans lokaler vid HF. Här gnuggas nämligen HF-elektrikerna i konstgjord andning under en van och erfaren ledare, f. d. brandförmannen Severin Lundqvist. Samtliga tre i bruk varande metoder får man lära sig: Schäfers metod, Holger Niensens och Evedmetoden. Intresset är inte att klaga på

En av HF:s vaktmästare, f. d. brandförmannen Severin Lundqvist, trimmar 06:ans folk i konstgjord andning. Här är det Gunnar Dahlin och Paul Nielsen som övar Schäfers metod.

– man går med liv och lust in för att verkligen lära sig något. Vem vet, rätt vad det är ställs kanske någon inför problemet att rädda en kamrats liv – elektrikererna är ju utsatta för ständiga risker i sitt arbete.

Det tyckte i alla fall ing. Uno Johansson, som har tagit initiativet till den här kursen. När han fick reda på att en f. d. brandförman var anställd i LM-porten var saken klar – här skulle undervisas i konstgjord andning.

Idén har tydligen spritt sig. Vid en lektion sågs en del ingenjörer från TV-avdelningarna, som deltog i undervisningen. Ing. Johansson hoppas att initiativet skall mana till efterföljd – vad har inte t. ex. verkskyddet att lära av en sådan expert som en brandman – vad han inte vet om första hjälpen vid olycksfall (och dit får man räkna konstgjord andning) är inte värt att veta. Dessutom finns det ju elektriker på många andra håll inom koncernen. Och förresten, varför bara elektriker? Vi behöver nog lite var lära oss konstgjord andning. Ingen vet när man verkligen behöver använda sig av tekniken.

Tolstoy-pjäas hos LM

L M E Teater och L M-orkestern slår sig ihop om ett kvällsprogram i Hägerstens nya Medborgarhus torsdagen den 8 maj.

Teatersektionen ger »Skulden till allt», ett skådespel av Leo Tolstoy. Hans namn är just nu aktuellt i andra sammanhang: filmen »Krig och fred» samt en dramatisering av romanen »Anna Karenina». För övrigt kan nämnas att det i år är 130 år sedan Tolstoy föddes.

»Skulden till allt» har som tema den ryska folksjärens outrotliga vildhet och lika outrotliga godhet, skriver Martin Lamm i sin bok »Det moderna dramat». Lamm lovordar just denna pjäs i alla tonarter: den intar en särställning bland dramatiska folklivsskildringar, därför att den skrivits med lätt hand och mästerlig, artistisk skicklighet.

För den musikaliska delen av kvällsprogrammet den 8 maj svarar en ensemble under Eric Malmberg. Ensemblen framför rysk och svensk folkmusik. Bland de ryska styckena märks en komposition av Tolstoy.

Malmö-barn på skollovsbesök hos LM

»Titta på Radiola, lyssna på Radiola», var mottot för en utställning som Malmö-filialen ordnade i hotell Arkadens festvåning för skolungdomen i Malmö under de tre vinterlovsdagarna. Naturligtvis visades allt som finns att visa av Radiolas radio och TV. En hel del av koncernens övriga produkter ställdes också ut.

En TV-mottagare utan kåpa intresserade kanske mest. På en katodstråleoscillograf kunde ungdomarna titta på spänningarna i de olika kretsarna. De fick även fotografera med en TV-kamera och se resultatet i en TV-apparat. För övrigt fick ungdomarna leka med en telefonsvarare, ett demonstrationsstativ med en OS-väljare. De fick prata i Ericofoner, vilka anslutits till en AMD 22-växel m. m. Av brandalarm demonstrerades både termokontakter, jondetektorer och »fire-eyes». Och så spelades det jazz på grammofon och bandspelare...!

Malmö-filialens chef, disponent E Lisselius, gav en kort orientering om de olika koncernföretagen och deras produkter. Filmen »Telefoner i miljoner» och en annan film, som visar hur ett TV-program sänds och principen för TV, visades också för ungdomarna.

På de 1 100 inträdesbiljetterna, som hade hämtats i förväg, lottades en del priser ut: ett par flygresor tur och retur Malmö-Köpenhamn; tre resor med ett lok till Hässleholm som SJ bjöd på; en timmes åktur med radiopolisen; biljet

till VM-fotbollen och en hel del annat smått och gott. Coca-Colafabriken bjöd samtliga 1 100 besökarna på var sin Coca Cola.

Sammanfattning: alla trivdes och ingen grät...

Omkring 1 100 skolbarn besökte LM:s filial i Malmö under sportlovet. De fick titta på allt vad LM Ericsson har att bjuda på. I besöket ingick också film, lotteri och — Coca-Cola! Här är en TV-föremål för det ungdomliga intresset.

det hela mer spännande började man bakifrån i prislistan. När därför tävlingsdeltagarna samlades för att höra resultatet steg spänningen för varje bild. När bara fyra-fem bilder återstod var nog upphovsmännen tämligen nervösa. Det var ju inte bara äran som stod på spel. Första pris var en penningssumma på inte mindre än 100 kronor. Så småningom var det endast ett tävlingsbidrag kvar. Då hr Bert Jägeving, Vt 67, var den ende av deltagarna som inte fått någon kritik av sitt bidrag kunde han dra en lättnadens suck och i lugn och ro höra kollegernas vid Huvudfabriken åsikt om segerarbilden. När man tittar på kollektio-

nen, som en tid ställdes ut i Söderhamnsfabriken, kan man nog lugnt säga att tävlingsjuryn gjort ett gott val.

Prislistan ser ut så här: 1) Bert Jägeving, 2) Harald Dahlin, 3) Erik Jonsson, 4) Ivar Bengtsson, och 5) Åke Jonsson.

Paul Mowald

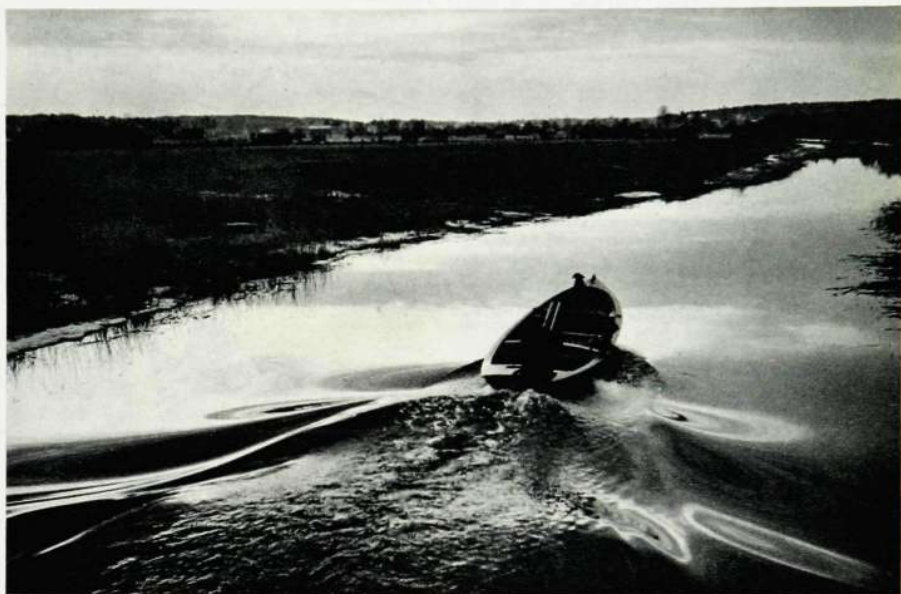
SÖ:s fotoklubb har med hjälp av HF:s dito utsett årets bästa bild. Den har tagits av Bert Jägeving, Vt 67, som här tittar på sin segerbild vid en utställning vid fabriken. (I. v.)

Och så här ser segerbilden ut. (Nedan)

HF:s fotoklubb utser

Söderhamns bästa bild

Fotoklubben vid Söderhamnsfabriken utlyste för en tid sedan en tävling under mottot »Årets bild». Intresset för tävlingen var stort och inte mindre än 22 bidrag lämnades in. I kollektionen ingick alla möjliga motiv: båtar, skomakare, broar, landskap osv. Bilderna bedömdes av fotoklubben vid Huvudfabriken. Kritiken talades in på band och för att göra

LM:are får första pris

LM:aren Harry Dagberg på HF/Vt 12 har all anledning att sträcka på sig. Det var nämligen han som med en Malmö-ingenjör delade första pris i tävlingen om ökad säkerhet vid excenterpressen. I slutet av mars fick han tillsammans med nio andra pristagare hämta pengarna, 2 500 kr, vid en middag hos Föreningen för arbetarskydd. Harry Dagberg behövde inte känna sig så ensam i det stora sällskapet av inbjudna – en annan LM:are, ing. Tore Jansson på HF/Vbt, fick nämligen samtidigt ta emot 5:e pris: 1 000 kronor. Det är så mycket roligare att vara med om att gratulera förstapristagaren Dagberg när man får veta att han själv har råkat illa ut i en excenterpress för 20 år sedan – med förlust av två fingrar som följd.

För de oinitierade kan vi tala om att en excenterpress är en precisionssäker, snabb och effektiv arbetsmaskin. Den är dessutom den mekaniska verkstadsindustriens ur säkerhetssynpunkt mest svår-bemästrade pjäs. Av alla olycksfall med invaliditet som följd som inträffar varje

år inom denna bransch är mellan 25 och 30 proc. direkt försakade av denna farliga maskin. Tar man olycksfallen vid landets samtliga arbetsmaskiner förorsakar excenterpressen 10 proc. av skadorna.

I landet finns det mer än 20 000 excenterpressar i gång dagligen. Det är med andra ord många arbetare som är utsatta för den onormalt stora olycksrisk som pressen utgör.

Innan Harry Dagberg och de andra pristagarna fick sina välförtjänta pengar var det demonstration av bl. a. Dagbergs skyddsanordning vid huvudfabriken i Midsommarkransen med ett 60-tal inbjudna.

Harry Dagbergs vinstförslag går ut på att effektivt förhindra olyckor som kan klippa av fingrarna på arbetaren. Den viktigast delen i konstruktionen är en pneumatiskt driven spärr. Om vridkilen i excenterpressen av någon anledning inte stannar i friläget och det uppstår dubbelslag, påverkas inte grindskyddet utan står kvar i sitt skyddsläge. Säkerhetsspärren dras helt enkelt inte ur så länge pressen inte arbetar som den skall.

Som medlemmar i tävlingsjuryn har bl. a. representanter för Arbetarskyddsstyrelsen, Arbetsstudietekniska Institutet och Svenska Metallindustriarbetareförbundet ingått.

De tre bästa skyddsanordningsförslagen i tävlingen om ökad säkerhet vid excenterpressen vanns av de här tre herrarna. LM:aren Harry Dagberg, i mitten, delade första pris med ing. Erik Nyström, Malmö, l. v.

GAMMALT och nytt

Så här är målvakterna klädda i Söderhamn. Åtminstone när de spelar hockey-bockey. Under flugan liitar stärkskjortan fram — den är motionsbefrämjande...

Vid en enkel ceremoni i Katrineholm fick förman Nils Gerhardsson motta bronsplaketten för 25 års tjänst vid företaget. Disp. B Lundgren överlämnade utmärkelsen.

»Kvalitet kontra driftsäkerhet» var föremål för behandling vid ett par TS-sammanträden i Midsommargården vid HF och KA. Dir. E A Ericsson, XT, inledde de fem föredragen. Här ses han med pekpinnen i högsta hugg i KA.

Vid ett tillfälle var ett par montörer från Tellus på besök i Sapta i närheten av Jokkmokk. Där träffade de sameden Utsi Morjek, 75—80 år gammal, som uttryckte sin glädje över att det »nu är så nära till telefon — bara fem mil...»

Rein Tammela och Åke Norenberg heter två av Alphas i Uddevalla bästa bordtennisspelare. Vid DM-tävlingar i Uddevalla vann Rein en klass och kom tvåa i en annan. Vid KCM i Solna vann Åke oldboysklassen och kom tvåa i dubbeln.

Verkstadsklubbens vid HF ordförande, Olle Svensson, valdes i början av april till Metall-Ettans ordförande. Han har redan fattat ordförandeklubban i det nya Metallhuset vid Torsgatan.

Förvaltare Einar Carlsson vid Kabelverket i Älvsjö fick häromdagen aktier och silverplakett som tack för 50 års tjänst i bolaget. Som vanligt delades belöningen ut i direktionsmatsalen vid HF.

Planera studieresan!

Årets stipendier från stipendiestiftelserna kommer som vanligt att delas ut den 5 maj.

I ansökningshandlingarna har de blivande stipendiaterna redan talat om vad de ämnar studera och skisserat sina studieplaner. De som skall studera vid någon skola i Sverige följer som regel skolans upplagda studieplan och stipendiet innebär för dem i första hand en ekonomisk hjälp.

För alla dem som däremot skall göra en studieresa – vare sig det gäller att studera språk eller teknik – återstår mycket planeringsarbete. Av de reserapporter, som lämnats in av tidigare stipendiater, har det nämligen framgått att behållningen av en studieresa mycket är beroende av hur mycket arbete som lagts ned på förberedelserna.

Jag skall här beröra två detaljer av förberedelserna. Först gäller det tidpunkten för studieresan. Hänsyn måste givetvis i första hand tagas till när arbetet tillåter stipendiaten att vara borta från de ordinarie arbetsuppgifterna, till eventuellt uttalade önskemål av dem som skall besökas, till tidpunkten för kurser osv. Chanserna för att studieresan skall ge god behållning torde emellertid vara större om resan förlägges till annan tidpunkt än sommaren, då mycket folk är på semester. Många av våra stipendiater har funnit, att besöka företag har haft svårighet att taga hand om dem på ett tillfredsställande sätt under semester-tiden.

Flertalet språkkurser, som är lämpliga för svenskar, är naturligtvis förlagda till sommaren, men – risken att alltför många svenska turister begränsar tillfällena till konversation på det främmande språket är naturligtvis också större. I den mån stipendiaten har möjlighet att påverka tidpunkten för studieresan, torde han därför ur denna synpunkt vinna på att förlägga den till annan tid än sommaren.

Den andra frågan är: Hur skall en stipendiat lämpligen bo? Speciellt är denna fråga av betydelse för dem som reser för att lära sig språk. Många LM-stipendiater har inackorderat sig i familjer och härigenom fått rika tillfällen att konversera på det främmande språket. Några har emellertid tyckt att inackorderingen inte motsvarat vad den lovat. Ni som planerar en studieresa rådes därför att så väl som möjligt planera Eder resa. Tidigare stipendiater kan ge värdefulla tips på basis av sina framgångar och misstag.

Undertecknad förmedlar gärna kontakter med tidigare stipendiater.

Sven Hydén, Di

LM:s schackklubb utkämpade i början av februari en 50-mannamatch mot Stockholms Spårvägar. Den här gången var emellertid SS:arna överlägsna sina motståndare och segrade med 27,5 – 22,5. Här är en del av de 100 medverkande i skarp tänkarposé.

50-mannaschack:

LM:stryk av SS

Måndagen den 3 februari gav sig LME:s schackspelare i kast med en mycket svår uppgift då en 50-mannamatch mot Stockholms Spårvägar spelades. Det blev en mycket spännande kamp där ställningen efter 42 färdigspelade partier var 21–21. Därefter drog emellertid Spårvägarna obönhörligt ifrån och stod som slutsegrare med siffrorna 27,5–22,5.

Det var spårvägslagets bättre bredd som avgjorde saken. LME:s lag visade sig ha den starkaste toppen vilket framgår av resultaten från de 10 första borden.

Spårvägen	LME
E Brinkmann .. 1	1. I Villa 0
B Lundstedt .. 0	2. E Johansson .. 1
F Sundin 0	3. R Fagerström 1
S Bäckman 1/2	4. R Lindkvist .. 1/2
S Smedberg 0	5. H Sundkvist .. 1
G A Larsson .. 1/2	6. H Larsson .. 1/2
Sommargren .. 0	7. E Wihlén 1
B Skaili 0	8. B Lindsjö 1
H Etling 0	9. Winnerblad .. 1
A Lindkvist 1/2	10. S Källgren .. 1/2

Bengt Lindsjö

”50-åring” vid KV

Kabelverkets i Älvsjö senaste »50-åring», förvaltare Einar Carlsson, är troligen den till åldern yngste som hämtat sin silverplakett med tillhörande aktie-stock ur VD:s hand. Nå, nu blev det inte VD som överlämnade denna LM:s högsta hedersbevisning, utan direktör Hans Thorelli, som vid en enkel ceremoni i direktionskaféet i slutet av februari gjorde förvaltare Carlsson till aktieägare.

Förvaltare Carlsson anställdes 1908 vid 13 års ålder som yngste man i direktionsstamburen i dåvarande Allmänna Telefonbolaget. Under de gångna åren har förvaltare Carlsson haft många pionjärer inom telefonin som chefer, t. ex. H T Cedergren, K F Wincrantz, F Pege-low m. fl.

Krigsåret 1914 blev förvaltare Carlsson bokhållare på förrådet vid Norra Smedjegatan och förflyttades i samband

med Stockholmstelefonns försäljning till det av dir. Georg Olsson startade kabelverket i Älvsjö. Rätt snart fick han överta chefskapet över förråd, inköp och expedition, en uppgift som han än idag sköter med den äran.

Anders Steiner

Kabaret populärt

inslag i Mölndal

Mölndals-fabrikens verkstadsklubb hade i februari ordnat en helafton med kabaret och dans. Tillgången på förmågor var tydligen stor och det trevliga lunchrummet ändrades mycket snabbt till teaterlokal. Revypappan Alfons Svensson kan efter den här kabareten se ljusst på framtiden.

– W

LM-grabb i KA vann högsta sparvinsten

Att spara i unga år kan vara mycket svårt, särskilt om man är motorminded och till varje pris vill skaffa sig motorfordon av något slag. Då blir det nog ofta så att sparandet blir satt på efterhand. Många ungdomar har dock redan från hem och skola tagit fasta på de många goda råd av ekonomisk natur som givits, och så snart de kommit ut i förvärvslivet har det blivit en självklar sak att en viss del skulle avsättas på bankbok för framtida behov.

Liksom på så många andra industrier förekommer också ett organiserat lönsparande bland ungdom vid LME:s karlskronafabrik. För närvarande deltar över 100 ungdomar i denna sparform.

Lars Johansson, en 18-årig trevlig yngling, har speciell anledning att känna glädje över att han gått med i lönsparandet. Lars har nämligen haft turen vinna högsta vinsten i den vinstutlottning som nyligen ägde rum bland de ca

Lars Johansson, Karlskrona, vann högsta vinsten i lönsparandet: 10 000 kronor. Och pengarna, som han sparat för att få vara med i lottdragningen, har han tjänat vid LM Ericssons fabrik i KA, där han arbetar som avsynare.

67 000 deltagare, som är anslutna till lönsparandet. Sammanlagt har 4 685 vinster på tillsammans 356 400 kr utlottats.

Den höga vinsten, 10 000 kr, som hamnade på karlskronafabriken väckte givetvis stor uppmärksamhet, och den lycklige vinnaren uppvaktades både av stadens tidningar och Sveriges Radio, som i ett radioeko återgav en liten intervju.

Lars Johansson arbetar som avsynare på kontrollavdelningen i stativ- och välfabrikerna.

Vad han skall göra med alla pengarna? Ja, det vet väl Lasse kanske inte riktigt ännu. Han håller som bäst på med att ta körkort och det är klart att en liten bil inte vore så dumt att lägga sig till med. På en direkt fråga framhåller Lars, att han tänker skaffa sig en begagnad vagn till ett mycket fördelaktigt och lågt pris. Sedan tänker han pyssla och reparera med bilen på lediga stunder och därmed skaffa sig erfarenheter och kunskaper på området. De övriga pengarna kommer att sättas in på bank, där de får stå kvar och förräntas till den dag då han behöver de hopsparade slantarna, för giftermål och bosättning till exempel.

Det förtjänar i detta sammanhang att nämnas, att den gode Lars redan fått friarbrev. En optimistisk tös från Skåne hade sett artiklar i tidningarna om vinsten och hon skrev genast några vackra rader med förslag om inledande av bekantskap. Lars är emellertid hårdflirtad och har följaktligen inte vidtagit några åtgärder för att tillmötesgå hennes förslag.

B - n

Musik under arbetet

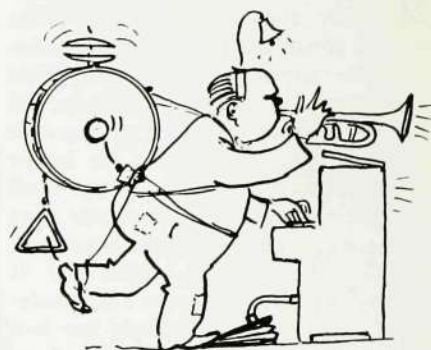
— vad vill ni höra?

Vid ett av de avdelningsmöten, som årligen hålls med de olika verkstadsavdelningarna, hade frågan om musik under arbetet tagits upp. Det visade sig att åsikterna var mycket delade. En del ansåg att ljudstyrkan var för hög, andra åter att den var för låg. Någon anmärkte på skivornas kvalitet, en annan tyckte att det spelades för mycket seriös musik, ytterligare någon framhöll att det spelades för gamla melodier, för mycket jazz osv. Vad är sanning, undrade redan Pontius Pilatus.

Eftersom smaken är så olika, är det knappast möjligt att komponera ett pro-

gram som tillfredsställer alla smakriktningar. Syftet med musik under arbetet är att den skall verka stimulerande på de trötta livsandarna. De som dag efter dag sitter med ett pressande och enformigt arbete vet vad några käcka melodier betyder. Skall man nu se kritiskt på musiken, eller kanske rättare lyssna, måste man först konstatera den stora ojämnheten i ljudstyrkan. Vid vissa tillfällen har ljudstyrkan varit sådan att Jerikos murar säkerligen rämnat, om de existerade i dag. Vid andra tillfällen kan knappast den bästa lyssnarapparat uppfånga ett ljud!

Nu är kanske dessa båda liknelser i någon mån överdrivna. Litet mer moderation och jämnhet i ljudstyrkan är emellertid i allra högsta grad önskvärd. Att en del melodier är gamla är inte något fel. Bara de är schwungfulla och inte spelas alltför ofta. Den seriösa musiken bör lämpligen njutas på konserter eller hemma i familjekretsen. Den är allt an-

nat än lämplig på en verkstad där hammerslag eller maskinbuller tar överhand. Bort med den formen av musik från verkstaden!

Det är som tidigare antytts ingen lätt sak att sätta ihop ett lagom avvägt musikprogram fyra gånger om dagen, månad efter månad. Ungdomen, t. ex., grips av extas när de får höra någon, för deras öron tjugsig jazzmelodi. De äldre »årgångarna» lyssnar däremot hellre på populärmusik eller s. k. hemvävt.

En annan kategori lyssnare bör inte glömmas bort i sammanhanget: de religiösa. Låt också dem få höra sina sånger och musikstycken – även på eftermiddagarna. Det finns många vackra och pigga melodier även av religiös karaktär. Plocka bara bort sådana som lämpar sig bättre vid högtidliga tillfällen.

Hur skulle det vara att utlysa en tävling om det bästa grammofonprogrammet?

Till slut: goda »ackompanjatörer», dämpa er medverkan i någon mån. Störningarna är stora nog ändå!

- n

200 000-kronorslott köpt av LME-lärling

Högsta vinsten – alla tippares och alla lottköparens dröm – blev verklighet den 15 mars för LM-lärlingen Rolf Holmberg och hans mamma Maj-Britt i Stuvsta. Det är visserligen fyra andra damer och herrar med i lottbolaget bakom vinstlotten, men 33 000 kronor är pengar det också. Så mycket blir det i alla fall kvar för familjen Holmberg när skatten är dragen.

Den 16-årige Rolf går på LM:s lärlingsskola för andra året. Det är han som kan ta åt sig den största äran av framgången i lotterispelet. Han kommer heller inte att bli lottlös – en 175 kubikare (motorcykel) väntar i vår. Den

Det tycks vara LM-arnas tid vad gäller höga penningvinster i år: LM-lärlingen Rolf Holmberg »köpte högsta vinsten» åt sin mamma och hennes lottbolag. Här är han tillsammans med sin syster och bolagskamrat. En motorcykel lär bli belöning för gott köp.

kommer att förkorta avståndet mellan L M Ericsson och Stuvsta avsevärt. Annars tänker Rolfs förståndiga mamma använda pengarna till att göra sig till ensam ägare av trerumsvillan, där familjen bor. Det finns så mycket att göra – vatten och avlopp kostar också en bra slant. Och alldeles otänkbart är det väl heller inte att det kommer en TV-apparat i huset vad det lider.

Eftersom lotten köptes i Aversteds tobaksaffär vid L M Ericssons väg 25 i Midsommarkransen är det väl troligt att det finns nio andra LM:are som blev förmögnare efter dragningen. Åtminstone 1 000 kronor, men det är pengar det också...

Pressbyråseger i

»LM-Dusten 1958»

– Det blir roligare och roligare år från år, var segrarnas, Hollén/Ericsson från Pressbyrån, kommentar efter bridgetävlingen »LM-Dusten 1958».

Och undra på det: förra året kom brigdesegrarna tvåa, för att i år triumferade med nära 100 poäng före tvåan, paret Holm/Nylander från BK S:t Erik.

Det var emellertid inte bara segrarna som tyckte att LM-Dusten 1958 blev en ovanligt lyckad tävling. Samtliga deltagande 52 par delade den uppfattningen – oavsett placeringen i prislistan.

Det var 8:e gången som tävlingen genomfördes. I år spelades den de första

dagarna i mars med 52 deltagande par. Antalet anmälda till tävlingen var så många att arrangörerna tyvärr blev tvungna att säga nej till 24 par och begränsa antalet deltagande till maximerade 52.

För övrigt kan omtalas att det var andra gången som tävlingen spelades som »barometertävling», vilket betyder att spelarna kan följa ställningen rond efter rond på en stor resultattavla.

Den verkligt stiliga och uppskattade prissamlingen togs till största delen om hand av »utsocknes». Paret Oscarsson/Johansson var de enda från LM-klubben som fick vara med om att hämta ett av prisen.

Resultat: 1) Hollén/Ericsson, Pressbyråns BK, 2 925 poäng, 2) Holm/Nylander, 2 837 och Kjellén/Källström, 2 812, de båda sistnämnda från BK S:t Erik. De tre LM-paren placerade sig på 8:e, 30:e och 42:a plats.

FÖB: reklamation

– Hallå, är det tidkontrollavdelningen?

– Jaha det stämmer!

– Jo, goddag det är installatör X i Y-måla. Jag är litet smått förb-d över Era grejor.

– Jaså, det låter inte bra.

– Det är det inte heller. Här har jag köpt en tidkontrollanläggning, som jag nu installerat hos Z-industrierna, men det är lögn i faderen att få igång anläggningen.

– Jaså minsann, hur kan det vara möjligt, vad är det som händer eller rättare sagt vad är det som inte händer? Kan det månne vara något fel på huvuduret?

– Nej då, huvuduret går bra, men det går inte att få ut några impulser på ledningarna.

– Jaså!

– Ja det är så konstigt, jag kan inte bli klok på det här. F. ö. så undrar jag, hur det egentligen är ställt med Er berömda kvalitet numera.

– Jaså, hur så då?

– Jo, om vi nu ser på den här leveransen, så är det faktiskt så, att kvicksilverrören sitter monterade med gummisnoddar och det är väl ändå i enklaste laget.

– Enklaste laget? Nej det har vi tillgripit som en försiktighetsåtgärd.

– Försiktighetsåtgärd?

– Ja, alla rör är fixerade i ett läge med gummisnoddar för att inte skvalpa och skaka sönder under transporten.

Tystnad.

– Hallå, är Ni kvar?

– Ja, nog är jag det, men jag skulle helst inte vilja vara det, jag börjar förstå, varför inte impulserna går ut. För-låt! Gomiddag!

Spurtpriset, dvs. segrarnas i sista ronden extrapris, gick i år till Forsberg/Svedberg från Örlogsvärvet. Medelpoäng-en låg för övrigt på 2 550 poäng.

»LM-Dusten 1958» spelades i början av mars vid HF med 52 deltagande lag, därav tre LM-lag. Ett lag från Pressbyrån segrade i år.

Rekorddeltagande i vinterspelen Solna-hallen trivsamt mötesplats

Så här skall koncernmästerskap genomföras! Årets KCM i handboll, simning och bordtennis blev en triumf för arrangörerna. Antalet aktiva deltagare har aldrig varit större i något koncernmästerskap tidigare. Det kanske mest märkbart vad gäller de båda dagarnas tävlingar var kanske ändå den höga stämningen på läktarna. Ja, verkligen, årets KCM hade samlat en stor och entusiastisk publik. Till och med hejarsång ekade från supporterna av olika slag och stämningen steg snabbt. Det var roligt och medryckande att sitta som outsider och följa händelserna på resp. tävlingsbanor.

Men vi skall börja från början och göra en sammanfattning. Alltså: den 22 och 23 mars hade arrangörerna för årets KCM i handboll, simning och bordtennis utlyst samling av idrottsmän från den svenska LM-gruppen. Och arrangörerna, det var i år Huvudfabriken, Sieverts kabelverk och Älvsjö kabelverk.

Med stor glädje kunde man konstatera att årets inbjudan hörsammats av många, många fler än vad man hade vågat hoppas på: vad sägs om nio deltagande herrhandbollslag, sex(!) damhandbollslag och nära 100 bordtennis-spelare. Till detta kommer ett okänt antal herr- och damsimmare. Samlingen var med ett ord strålande.

Eleganterna från KA

Vi börjar med handbollen. Lagen var uppdelade i två grupper, fem lag i ena gruppen och fyra i den andra. De två bästa i varje grupp gick vidare till en finalomgång. Fjälårvåan HF fick i år finna sig i att förvisas till de utslagnas

skara efter förlust mot Göteborg/Mölnadal och en oavgjord match mot FÖB, vilka båda gick upp i finalen. I den andra gruppen seglade mästarlaget Karlskrona i lugnvatten och gick lätt upp till finalen tillsammans med Alingsås. Eleganterna från Blekinge-staden gjorde sedan på söndagen rent hus och avslutade KCM mot årets koncerntvåa Göteborg/Mölnadal. Tack för den matchen! Det var en njutning för ögat att se karlskroniterna svepa fram över planen och dundra in mål efter mål. Alla i laget var lika bra, alla lika farliga. Det spelade ingen roll vem som hade bollen – målskottet kom lika obehagligt som amen i kyrkan. I sammanhanget förtjänar också domarens omdöme att nämnas: så välspelade och justa matcher är en ren fröjd att döma! Och finalmotståndarna, göteborgarna, var långt ifrån ofarliga – de bjöd gott motstånd och kämpade hela matchen igenom. Inte ens när KA-segern var självklar slog de av på takten. Det var gott sportmanship som visades upp.

Nya lag i KCM

Finalen var alla gamla bekanta. Man har lärt känna dem och deras styrka, vilka spelare som är speciellt farliga osv. Det var därför desto roligare att se nya koncernlag göra entré i handbollssammanhang. Älvsjö kabel var ett ungt lag som troligen inte tagit många steg i handbollssammanhang tidigare, men som ändå kämpade tappert mot övermakten. Men de har framtiden för sig: medelåldern kunde inte ha varit mycket över 22 år. Tappa inte sugen bara för att det kanske inte gick så bra i år. Litet trä-

I årets KCM i bordtennis deltog närmare 100 spelare i seniorklassen. Det blev besvärligt att genomföra tävlingen på den tid som stod till förfogande. Det lyckades emellertid genom att man spelade vid fem bord samtidigt. Tävlingsplats: Solna nya idrottshall.

ning och Älvsjö ungdomar blir farliga. Samma sak gäller Erga och i viss mån DKB. Det senare laget noterade en stor baklängeskvot i en match med hela 0-17 på lördagen. På söndagen kom man emellertid igen för att spela 7-8 mot ett så starkt lag som Alingsås. Bra gjort. Sieverts kabelverk verkade betydligt mer rutinerade och kan väl knappast räknas till nybörjarna, även om man inte ställde upp förra året. Det är också ett lag som motståndarna får se upp med – här brast konditionen alltför mycket. Men när den är ett faktum, så ...

Sex damhandbollslag!

Vi har tidigare noterat att det i år fanns sex damhandbollslag som ställde upp. Det är rekord i KCM-sammanhang. Nya för året var DKB, SER, Erga samt Katrineholm, som emellertid varit med tidigare men uteblev förra året. Men vart hade Ermi tagit vägen som förra året visserligen fick agera strykpojke men som säkerligen skulle haft en hel del att säga till om i år – kom igen! »Som vanligt» blev det en uppgörelse mellan HF och KA i finalen – och det är bara att konstatera att det i år var KA:s tur att ha den glödande segerviljan. Efter förlängning vann nämligen KA med 4-3. Dessförinnan hade HF hela tiden tagit ledningen, med 1-0, 2-1, 3-2 för att till slut kapitulera. Utan att förringa karlskronaflickornas seger bör det i rättvisans namn poängteras att HF spelade utan avbytare, medan KA:s lag-

En av de bästa (och kanske den mest tekniska) damhandbollsspelarna vid årets KCM hör hemma i KA. Ulla Algotsson heter hon och är bara 17 år. Söt är hon också, eller hur?

ledare hela tiden hade tillfälle att byta ut en spelare som såg trött ut. Det är självklart att konditionen hos HF-flickorna tröt till slut.

KA:s och HF:s flickor i all ära – frågan är väl i alla fall om inte DKB:s, Ergas, SER:s flickor hade roligast: det var bara glada miner på alla håll och kanter. Gick det galet så skrattades det gott. Det var en lek och ingenting mer. Kanske är det så det skall vara? DKB hade förresten bildat sitt lag i somras. Bra gjort att få fram ett så pass skapligt lag på så kort tid – litet mer träning och matchrutin och laget blir något att räkna med nästa år!

Bordtenniseniorernas da capo

Nära hundra startande i bordtennis för seniorer var något av sensation även för de mest optimistiska idrottsanhängare. Det var dessutom roligt att konstatera att tävlingen hade samlat deltagare från snart sagt samtliga koncernföretag. Alpha i Uddevalla kom upp med ett starkt lag. Det var veterligt första gången som bohuslänningarna ställde upp i KCM. Och det gjorde de med den äran genom att segra individuellt i oldboysklassen genom Norenberg och komma tvåa i dubbeln, likaså genom Norenberg som hade Samuelsson som partner. Seniortävlingen blev ett da capo av fjol-årets resultat: Leif Svensson, Göteborg/Mölnadal, och Lars-Åke »Lillen» Andersson, HF, belade första resp. andra plats. »Lillen» är värd en extra honnör för sin insats: han ligger för närvarande i militärtjänst och har inte haft tillfälle att träna. Dubbeltävlingen vanns, som vanligt får man väl tillägga, av E Karlsson/R Avin från HF. I damernas uppgörelse inträffade en sensation i och med att segrarinnan en lång följd av år, Marianne Jagerskog, Alpha, fick se sig slagen av nykomlingen Gerd Thorsén från Rifa.

Simmästare från Götet och Alpha

I simningen delade Lars Sundström, Alpha, och Sten Rundqvist, Göteborg/Mölnadal, broderligt på de fyra individuella titlarna som stod på spel. Sundström tog hand om mästerskapstecknen vad gäller 100 m fritt och 200 m bröst, medan Rundqvist segrade i oldboysklassen och 100 m bröst. Damer, 50 m fritt, blev helt och hållet en uppgörelse inom HF. Birgit Karlsson vann med hemvärnslottan Ingegärd Rönnqvist på andra plats. Lagkapten 3 x 50 m gick som väntat till Örebros jämna lag.

Varför inget samkväm på lördagskvällen?

Många frågade sig varför arrangörerna »underlätit» att ordna något samkväm för sina många gånger långväga gäster. En del knorr över slapphet hördes bland deltagarna. Men nu skall vi helt frikän-

na arrangörerna: vid ett sammanträde endast någon vecka före tävlingarna med resp. klubbars ledare fastslogs det att man inte var intresserad av någon lördagsunderhållning. Motiveringen var »att deltagarna går i alla fall ut på egen hand. Det är ingen som har intresse av det». Men där hoppade nog i alla fall ledarna i galen tunna. Vid en privat gallup kunde man konstatera att en övervägande majoritet *saknade* detta tillfälle att bekanta sig med arbetskamrater i andra städer och vid andra företag. Dessutom hade arrangörerna skickat med en anmälningslista till ev. samkväm i samband med utskickandet av anmälingarna till tävlingarna. Inte en enda av klubbarnas ledare hade skickat tillbaka någon lista! Ni som var missnöjda med det uteblivna samkvämet – tala med era egna ledare. Samtidigt kan en liten tröst delas ut: nästa år, om spelen skall gå i Stockholm, ämnar man ta ett krafttag för att ordna en trevlig kväll för gästerna. Varför inte ordna med en visning av HF på en gång, förresten. Många deltagare kommer tidigt till Stockholm och vet inte vart de skall ta vägen. När vinterspelen arrangeras i någon annan stad inbjuds t. ex. alltid gästerna till en rundvandring i det aktuella företaget. Och HF som har en egen visningstjänst ...

Två serier krav i handboll!

Till sist: ordna två serier nästa år! En, som skall gälla koncernmästerskapet, och en annan för mindre kvalificerade lag. Låt sedan segraren i, skall vi kalla det division II?, vara med om KCM nästföljande år och jumbolaget från KCM-serien spela i den lägre serien. Det kan inte vara särskilt roligt för skickliga lag att möta nybörjare – och inte heller för nybörjarna att möta skickliga lag. Dessutom glunkades det om att KA, t. ex., ville skicka upp flera lag men vägrats detta. Förklaringen till denna till synes ogina inställning är helt enkelt att LME idrottsförbund har följt Korporationsidrottsförbundets och Svenska Idrottsförbundets regler för deltagande i bollsporter. Men – ordnar man två serier så fal-

Örebros lag segrade klart i 3x50 m vid årets KCM i simning i den nybyggda Solna-hallen. Grabbarna heter fr. v.: Lennart Lindström, Rolf Carlsson och Rolf Carlsson. (Ja, det är faktiskt sant!).

ler dessa regler till marken och möjliggör ett ännu större deltagarantal än hittills. Här är det ju inte fråga om att få fram topp- eller elitidrottsmän, utan om bredd. Ju fler som är med från de olika koncernföretagen, desto bättre. Bolaget satsar stora pengar varje år på att så många som möjligt skall få vara med om idrotten inom koncernen. Det ligger i bolagets intresse att de anställda skall få tillfälle till motion och stärka kamratskapet inom företaget.

Med dessa faktorer för ögonen måste det anses horribelt att *vägra* en klubb att skicka upp så många som vill vara med. Ändra på det till nästa år – grunden till stort deltagande i idrottsliga sammanhang lades i år – missa inte chansen att rätt ta vara på framgången! I år deltog ett par hundra. Det var rekord. Men det är cirka 16 000 anställda inom koncernen i Sverige ...

Resultat:

Seniorer 100 meter fritt: 1. Lars Sundström, Alpha, Sundbyberg, 1.05.2. 2. Georg Lundin, HF, 1.10.0.

200 meter bröstsim: 1. Lars Sundström, Alpha, Sundbyberg, 3.19.8. 2. O Ekström, DKB, 3.23.2.

Oldboys 50 meter fritt: 1. Sten Rundqvist, LME, Göteborg, 37.4. 2. A Gerby, FÖB, 37.5.

100 meter bröstsim: 1. Sten Rundqvist, LME, Göteborg, 1.42.0. 2. R Franzén, DKB, 1.43.4.

Damer 50 meter fritt: 1. Birgit Karlsson, HF, 45.7. 2. Ingegärd Rönnqvist, HF, 52.5.

Lagkapp 3 x 50 meter: 1. Örebro lag 1 1.44.0. 2. Karlskrona lag 1 1.46.6.

Herrhandboll: 1. Karlskrona. 2. Göteborg/Mölnadal. 3. FÖB. 4. SKV, Alingsås.

Damhandboll: 1. Karlskrona. 2. HF. 3. Katrineholm.

Bordtennis: Seniorer: 1. Leif Svensson, Göteborg/Mölnadal. 2. L Å »Lillen» Andersson, HF. Dubbel: 1. Avin/Karlsson, HF. 2. Norenberg/Samuelsson, Alpha, Uddevalla. Oldboys: 1. Norenberg, Alpha, Uddevalla. 2. E Persson, Alpha, Sundbyberg. Damer: 1. Gerd Thorsén, Rifa. 2. Marianne Jagerskog, Alpha, Sundbyberg.

Ordföranden i LME-företagens IF, Sven Erlandsson, överlämnar förstapriset till KA:s herrhandbollsspelare. Känns bilden igen? Inte så underligt i så fall, samma sak hände också förra året.

HF dominerade

KCM på skidor

HF lade beslag på de fyra titlarna som stod på spel i årets KCM på skidor. Tävlingen gick i februari vid Kohagen i skuggan av Karlbergs Krigsskola i Stockholm. Det var en vacker men ovanligt bister eftermiddag. De tjugo herrarna och två (!) damerna åkte sig dock snart varma på den småknixiga, drygt 5 km långa banan, som hade snitslats av idrottsledare H Forsberg och KV:s idrottsordf. Gunnar Dahlberg. Banan fick i det strålände föret allas gillande. Damerna åkte ett varv, äldre oldboys och nybörjare två samt seniorer och yngre oldboys tre varv.

Med bästa vilja i världen kan man inte säga att deltagarantalet var stort – det var emellertid fler startande i år jämfört med de senaste årens klenta deltagarantal. Varför är det inte fler deltagare vid KCM? En orsak är väl kung Bores ojämna humör, som gör det så otacksamt att vara arrangör resp. tävlande.

Nu hade LM:arrangörerna ovanlig tur genom att dagarna före tävlingen få ett rikligt snöfall »till sitt förfogande». Det var kanske en av orsakerna till att de tävlande körde så sisuladdade som de gjorde. Eller var det kanske de många fina priserna som hägrade?

Resultat:

Damer: 1) Siv Jansson, HF, 2) Margareta Johansson, SIB. *Seniorer:* 1) H Asekainen, HF, 2) E Nyberg, SÖ. *Yngre oldboys:* 1) R Brannerud, HF, 2) S Jansson, Sievert, Alingsås. *Äldre oldboys:* 1) C Näsholm, HF, 2) P Tiderman, HF. *Nybörjare:* 1) I Höglund, HF, 2) G Ta-gebrandt, RGA.

Börje

Hockey-bockey i SÖ arbetsledar-triumf

Den med spänning motsedda kampen i hockey-bockey mellan Söderhamnsfabrikens arbetsledare och kontorspersonal avgjordes i slutet av januari. Det gällde främst att avgöra vem som en tid framåt skulle *slippa* ta hand om det eviga vandringspriset. Det är nämligen det förlorande laget som får vårda priset, som sannerligen inte är av vackraste slaget: en grov blykabel med borttaget innehåll så när som på några olikfärgade trådar i ena änden.

Kontoret, som före matchen innehade vandringspriset, förutspåddes stora chanser att få överlämna det till sina motståndare. Spelarna var nog tämligen övertygade om att nu skulle arbetsledarna få en omgång som inte skulle glömmas. Arbetsledarna, som anade kontorets säkerhet, hade enligt obekräftade rykten före matchen gått i internutövning och skulle nog visa kontorets ungdomar var skåpet skulle stå. Gammal var i alla fall äldst. Någon större reklam hade inte givits för matchen med tanke på den ganska primitiva inhägnaden vid arenan. Matchen spelades därför i lugn och sansad miljö. Kontoret tog redan från början hand om initiativet – medan arbetsledarna gjorde målen. Och det gjordes med sådan fart att kontoret sattes på det hala med förstörd dag som följd.

Det stod inte länge på, förrän arbetsledarna ledde med 5-0 och då hjälpte det föga att kontoret kastade in sin fruktade Ägren-kedja och gav sin föga reglementsensligt klädda målvakt, Sven Erik Sandberg, nervlugnande medel. Slutligen stod arbetsledarna som segrare med siffrorna 8-2.

Under hövliga former fick kontorets lag åter ta hand om vandringspriset och trösta sig med att ha tagit första stapplande stegen under Hälsoåret. Revanchen leker givetvis i hågen, men det torde dröja till sommaren då det kanske lyckas bättre i fotboll. Den bollen är ju större.

Paul Mowald

Uddevallaspport:

Årets största bordtennistävling i Uddevalla är en blixturnering som spelas i januari. I år startade inte mindre än 224 spelare i fem klasser.

LM-företaget Alpha kunde glädja sig åt ett par trevliga framgångar: ritkontors-eleven Rein Tammela vann suveränt C-klassen och kom tvåa i B-klassen. En utomordentligt prestation! En annan Alpha-spelare skötte sig också med den äran: Åke Norenberg, som kom 5:a i A-klassen och 4:a i Oldboys-klassen. Åke är förresten ordförande i Alphas idrottsförbund och gammal LM:are – han började redan 1939 i företaget.

Alpha-klubben har emellertid inte bara några få toppspelare. Ett fyrmannalag har under den senaste säsongen slagit rekord i korpserien genom att vinna klass II utan att förlora en enda match! Slutfacit av serien blev för Alphas del 11 vunna och en oavgjord match – det bådar gott för nästa år i högsta serien.

”L” slog ”E” vid HF

VM i Lahtis och Vasa-loppet kom nästan i skuggan när avdelningarna E och L vid HF möttes i en vänskaps- och motionsmatch i bandy på Mälärhöjdens idrottsplats i början av mars. Som utmanare stod L, och bägge lagen var förstärkta med damer.

Redan från början inledde E med en hård press genom Åhsberg och Ryhr, som obevekligt dribblade »det lackröda nystanet» genom L:s mera ekonomiskt spelande lag. Efter 2-2 i halvtid glänste Kind, Fogelberg och Wennerström från Lm och lyckades även peta in ytterligare två mål. Slutresultat 4-2 till L.

Damerna skall ha ett särskilt omnämnande: i E:s mål stod Inga Lindgren och knep flera otagbara bollar. Dessutom märktes E:s duktiga yttrar Hjördis Dahlqvist och Asta Svalander. L:s damer Marianne Lind och Eivor Jonsson skötte sig som »karlar».

Domaren »Längen» Nordfeldt från Vt 37 höll lagen till bandyreglerna.

Keeper

Duktiga LM-lärlingar

Stockholms korporationsidrottsförbunds korphockeyserier utökades i år med ytterligare en klass då den tidigare privatsstartade lärlingserien kom med i det övriga seriesystemet.

Serien omfattade i år 7 lag och däribland ett lag från L M Ericssons lärlingskola.

Vårt deltagande i årets serie blev mycket lyckat och resultatet blev en meriterande serieseger.

LM-laget har varit mycket bra och det kanske vore orättvist att framhålla någon framför den andra, men vi kan nog vara överens om att Hans Tapper har varit den som verksamt bidragit till de flesta målen.

Laget har haft följande sammansättning: Kalle Engman, Lars Jansson, Anders Johansson, Sune Rehnberg, Hans Tapper, Lennart Bernelöv, Åke Ahlén och Jan I. Engskog.

Resultat från de spelade matcherna.

L M E-Ahlén & Åkerlund 6-5

» -Dagens Nyheter 7-3

» -Idrottsklubben Tele 7-3

» -Elektrolux 9-2

» -Atlas Copco 4-3

» -Statens Reproduktion 20-3

FRÅN FÖRETAGSNÄMNDERNA

Kabelverket, Älvsjö:

FÅ OLYCKSFALL ÄVEN 1957

Dagens konjunkturläge visar en del oroande tendenser. Sett mot den ganska mörka bakgrunden är emellertid läget vid kabelverken relativt tillfredsställande. Vi torde redan ha haft vår minskning i orderingången och kan i dagens läge inte se att ytterligare åtgärder för att minska produktionsnivån skall vara nödvändiga åtminstone under de närmaste månaderna, sade dir. Westling vid senaste sammanträdet med företagsnämnden vid Kabelverket, Älvsjö.

Olycksfallsstatistiken 1957

Antalet yrkesskador för arbetare i arbete var under 1957 11,3 per en miljon arbetstimmar mot 11,6 1956. Fyra av kabelverkets avdelningar redovisade färre yrkesskador och två flera under 1957 jämfört med 1956. Sex avdelningar visade ett oförändrat antal yrkesskador.

Olycksfallsskadorna för arbetare vid färd till och från arbetet uppgick till 4,5 per en miljon arbetstimmar mot 6,3 1956.

Ingen yrkesskada för tjänstemän i arbete hade uppstått. Däremot skedde ett olycksfall för en tjänsteman vid färd till och från arbetet, vilket motsvarade 3,6 yrkesskador per en miljon arbetstimmar.

Inom Verkstadsföreningens område har Kabelverket legat bland de 15 bästa industrierna under de senaste åren. Direktör Westling uttryckte sin tillfredsställelse över

det uppnådda resultatet och hoppades, att man i framtiden skulle lyckas hålla den låga olycksfallsfrekvensen.

Rapport om ordningspristävlan 1957 och förslag till pristävlan 1958

Under december månad 1957 utfördes den sista av de tre bedömningarna i 1957 års ordningspristävlan. Slutresultatet i tävlingen blev, att snörmonteringen vann närmast följd av flätverkstaden, kabelhall III kablning och kabelhall III felsökning.

Vid föregående nämndsammanträde diskuterades uppläggningsen av en ny pristävlan. Den kommitté, som utarbetat den förra tävlingen, fick vid föregående nämndsammanträde i uppdrag att komma med förslag till en ny pristävlan för 1958. Kommitténs förslag bygger på samma grunder som tävlingen 1957. Tävlingsstiden skall enligt förslaget vara 1/4–31/12 1958.

Med ledning av föregående års ordningspristävlan har utarbetats ett system för likvärdighet mellan de olika områdena. Ett handikap har givits varje område i form av en siffra, med vilken juryns poängbelastning vid varje bedömning skall multipliceras.

Juryn i tävlingen skall vara permanent och bestå av skyddsingenjör, huvudskyddsombud och en representant från vardera arbetsledarna och verkstadsklubben.

Nämnden beslöt rekommendera kommitténs förslag utan ändringar.

Kabelverket, Älvsjö 13.3.1958

Telefonfabrikerna:

Minskad arbetstillgång

Som framgick av referat från Huvudfabrikens företagsnämndssammanträde den 6 februari i föregående företagsnämndsbilaga, har orderingången starkt minskat i förhållande till närmast föregående år. Ytterligare undersökningar på grund av den härigenom uppkomna situationen skulle göras och därest särskilda åtgärder bleve erforderliga skulle dessa diskuteras vid extra nämndsammanträde.

Vid Brommaverkstaden lämnades meddelandet vid ett extra sammanträde den 5 mars. För Katrineholmsfabrikens del tecknades läget vid det ordinarie sammanträdet den 28 februari. Varsel utgick dock först några dagar senare, då man vid tidpunkten för sammanträdet ännu icke kunde överlämna varsellistor.

Som framgått av meddelanden i pressen, har man därför varit tvungen att meddela varsel för uppsägning av ca 110 man sammanlagt vid Huvudfabriken och Transmissionsverkstaden, ca 40 man sammanlagt vid Brommaverkstaden och AB Ermi och ca 40 man vid Katrineholmsverkstaden.

Detta skedde vid Huvudfabriken vid sammanträde den 4 mars, varvid dir. Thorelli meddelade, att orderstocken i dag motsvarar ca ett års produktion genomsnittligt, vilket är ungefär den genomloppstid som behövs för verkstäderna.

Ermex:

STÖRRE LOKALER

Vid sammanträde med företagsnämnden vid AB Ermex gav ingenjör Hagengård en redogörelse över hur låsproduktionen utvecklats under åren 1948-1957. Han konstaterade därvid, att Ermex' fakturering stigit år från år. Några generella prishöjningar har ej genomförts under de senaste åren, vilket betyder att den fakturerade volymen har stegrats i samma takt som den värde-mässiga faktureringen.

I den efterföljande diskussionen tog hr Andersson upp frågan huruvida man kan skönja något som tyder på hårdare tider för Ermex' del. Direktör Gerdhem framhöll, att orderstocken under 1957 hållit sig i stort sett oförändrad. Ordergången mattades visserligen av något under de sista månaderna 1957, men detta får knappast tolkas som något oroande tecken då Ermex hade en relativt sett mycket stor ordergång under de första månaderna av året. Hr Hagengård påpekade, att Ermex ur sysselsättningssynpunkt är i den lyckliga situationen att ha dels flera olika låstyper och dels även elstängsel på programmet.

Ombyggnad av Ermex' lokaler

Tillbyggnaden av de gamla lokalerna har nu kommit en god bit på väg även om bygget går långsammare än man beräknat. Som man nu ser det, hoppas man kunna flytta in någon gång under första halvåret i år.

AB Ermex 11.2.1958

KA-fabriken:

FÖREDRAG AV

LÄNSARBETS-

DIREKTÖREN

Till senaste sammanträdet med företagsnämnden i Karlskrona hade länsarbetsdirektör Strand inbjudits. Hr Strand talade om läget på arbetsmarknaden och uppehöll sig speciellt vid situationen i Blekinge län.

Hr Strand sade inledningsvis, att läget på arbetsmarknaden i Sverige ännu ej kan betecknas som allvarligt även om de aktuella tendenserna ge anledning till farhågor. Blekinge län har emellertid nästan dubbelt så stor arbetslöshet i förhållande till landet totalt. Man har under lång tid arbetat på att få industrier till landskapet och det synes nu som om situationen för västra delen av landskapet skulle te sig ljusare. Faran är emellertid att vissa orter gjort sig alltför beroende av en enda bransch.

Den östra delen har emellertid allttjämt svåra problem med sysselsättningen. Dessa problem har ju under detta år accentuerats genom de varslade permitteringarna på örlogsvarvet. Så sent som 1955 hade ungefär halva Karlskronas befolkning sin utkomst från örlogsvarvet. Senare har man emellertid lyckats åstadkomma en ökning av den privata industriella verksamheten och man arbetar nu vidare på den inslagna vägen att få ytterligare företag att ta upp verksamhet i Karlskrona-området.

I den följande diskussionen underströks bl. a. vikten av att ungdomen hålles kvar inom landskapet för att man ej skall få en alltför skev åldersfördelning.

Karlskronafabriken. 3.3.1958

Situationen beträffande koaxialkabel är emellertid ej lika ljus. För närvarande har vi order som ger oss sysselsättning med den nuvarande takten fram till maj. Såvitt nu kan bedömas, kommer vi ej att få några ytterligare order från Televerket under detta år. Vi har därför försökt att få order från utlandet. Konkurrenten är emellertid mycket hård, vilket gör att chanserna måste bedömas såsom små.

Televerket har minskat sina inköp av lokalkabel. Viss lokalkabeltillverkning flyttades i fjol från KV till SKV för att förbättra sysselsättningen under föregående år. Då nu sysselsättningen med långdistanska-

bel vid SKV åter har förbättrats, får ev. övervägas att flytta tillbaka lokalkabeltillverkningen till KV.

De order som kommit in på kondensatorer ger denna tillverkning allttjämt en tillfredsställande sysselsättning.

Ordergången på starkströmsidan har varit mindre tillfredsställande. Under vintern har tillverkningen av starkströmskabel som vanligt dragits ned. Mot bakgrunden av det allmänna konjunkturläget får man ej vara alltför optimistisk och man torde få räkna med att uppgången till våren ej blir så kraftig som vanligt.

På det stora hela taget - speciellt genom den goda ordergången av långdistanskabel - får man anse att vår situation är relativt tillfredsställande och, såvitt vi kan bedöma i dag, är det ej aktuellt med några permitteringar, slutade dir. Westling sin redogörelse för dagsläget.

Olycksfallsstatistiken 1957

Antalet olycksfall per 100 årsarbetare har under 1957 ökat obetydligt från 5,6 1956 till 6,6. Det absoluta antalet olycksfall i arbetet har emellertid minskat från 57 1956 till 56 1957. Antalet sjukdagar per olycksfall har ökat från 16,7 1956 till 23,5 1957. Möjligtvis kan denna ökning bero på att man har ett par s. k. långliggare som förryckt statistiken.

I den följande diskussionen framhölls, att såväl årets som förra årets olycksfallsfrekvens måste betraktas såsom låg. Viktigt är emellertid att man bevakar olycksfallen, så att de ej ökar väsentligt i förhållande till nuvarande läge.

I anslutning till denna rapport tog nämnden upp frågan om skyddspristävlan. Hr Forsell ansåg, att den nuvarande skyddspristävlingen - avdelningarna tävlar om att minska sin olycksfallsfrekvens - har lett till att avdelningar, som tidigare skött sig mycket bra, har svårt att tävla gentemot de avdelningar, som tidigare haft ett sämre resultat. Hr Forsell föreslog därför, att man borde låta hela fabriken tävla mot hela fabriken tidigare olycksfallsfrekvens. Prissummans storlek skulle sedan bestämmas i förhållandet till hur hög olycksfallsfrekvensen för hela fabriken blev. Prissumman föreslogs uppdelad på samtliga avdelningar. Härigenom skulle alla anställda ha chans till ett pris. Nämnden uppdrog åt säkerhetskommittén att arbeta vidare på basis av den diskussion som varit under nämndsamtalen.

Sieverts Kabelverk 11.3.1958

Sieverts Kabelverk:

NY SKYDDSPRISTÄVLAN

Sieverts Kabelverks försäljning av lagerartiklar har varit ganska liten omtalade direktör Westling. Ordergången totalt sett har emellertid varit relativt god beroende på att Televerket åter köpt långdistanskabel i nästan lika stor omfattning som före nedskärningen hösten 1956. Detta har lett till att de avdelningar, som berörs av denna tillverkning, har fått en god sysselsättning.

Rifa:

FAKTURERINGEN

ÖKAR 1957

Under år 1957 har orderingsången ökat med 12 % i förhållande till motsvarande siffra för år 1956, upplyste kamrer Dufvander. Faktureringen har under året ökat med 9 % i förhållande till 1956. Rifa har under 1957 fakturerat en större del till kunder utanför koncernen än tidigare.

Medelantalet anställda har under 1957 utgjort 228 arbetare och 122 övriga anställda.

Rapport från skyddskommittén

Ingenjör Eklund omtalade, att skyddskommittén företagit den föreskrivna inspektionen av verkstadslokalerna. I inspektionen deltog hela tiden företagets representanter, huvudskyddsombud samt arbetsledarnas representant. Vid genomgången av de olika avdelningarna kontaktades resp. skyddsombud.

Vid skyddskommitténs sammanträde redogjordes för föregående års olycksfallsstatistik, varvid man tyvärr fick konstatera, att antalet olycksfall i arbetet mer än fördubblats jämfört med 1956. Olycksfallen synes dock vara av lindrigare art, vilket avspeglas i att det totala antalet frånvarodagar på grund av olycksfall i arbetet var lägre än 1956.

AB Rifa 14.3.1958

SER:

EXPORTFRAMGÅNGAR

Trots bortfall av viss fakturering av laboratoriearbeten hoppas vi att den totala faktureringen under 1958 skall bli oförändrad i förhållande till 1957, upplyste direktör Granler vid senaste företagsnämndssammanträdet. Över hälften av den budgeterade faktureringen beräknas falla på långlivsrör,

resten på laboratoriearbeten, mikrovågsrör, specialrör och diverse.

Ingenjör Lagerholm upplyste om att försäljningen av långlivsrör under 1957 uppgick till i stort sett det budgeterade beloppet. Beträffande fördelningen mellan olika kunder var försäljningen på exportmarknaderna större än budgeterat, medan försäljningen till kunder inom landet var i motsvarande grad mindre.

Under 1958 avser man att annonsera i facktidskrifter i England, Tyskland och Frankrike. Det är svårt att utala sig om värdet av sådan annonsering. Resultatet av

tidigare annonsering torde ännu ej ha motsvarat kostaderna, men marknaderna är svårbehandlade och man hoppas på större utbyte på litet längre sikt.

Beträffande förhållandena på personalsidan upplyste hr Westerlund om att 171 personer – 95 arbetare och 76 tjänstemän – var anställda vid SER vid slutet av år 1957 mot 173 vid ingången av året. Under året har omsättningen på arbetskraft varit ganska stor.

Olycksfallsfrekvensen har glädjande nog varit låg under 1957. Endast tre olycksfall har rapporterats, varav 2 på väg till och från arbetet och ett under arbetet. Detta senare var av lindrig karaktär.

AB Svenska Elektronrör 14.2.1958

RGÄ:

Vid sammanträde med företagsnämnden vid avdelning Erga redogjorde överingenjör Nilsson med hjälp av planscher för fakturering och ordergång under de senaste åren och budgeten för 1958 och 1959.

Beträffande orderingsången på telefonapparater konstaterades att den sjunkit sedan 1955. Många faktorer gör en bedömning av framtiden mycket osäker. Bl. a. erinrades om de besvärliga valutaförhållanden, som är rådande i Turkiet och Colombia – två för LM viktiga marknader. Direktör Thorrelli framhöll, att lagerhållningen av telefonapparater ökat under sista tiden. Detta betyder att vi har mindre att producera samtidigt som vi i dag har större kapacitet än vi haft tidigare.

Beträffande *privatväxlar* konstaterade hr Nilsson, att budgeten i stort sett var oförändrad för 1958 och 1959 i jämförelse med 1957. Privatmarknaden för växlar kännetecknas – liksom även marknaden för *telesignalmateriel* – av en mycket hård konkurrens för ögonblicket.

Problem vid tillverkning av 3-myntstelefonapparater

Ingenjör Lagerstedt erinrade om de många problem som uppstått i samband med tillverkningen av 3-myntapparaterna. De största svårigheterna torde emellertid nu vara övervunna. Det gäller nu för oss att rationalisera tillverkningen och därigenom göra den mera ekonomisk.

Tillverkningen av den rostfria plattan i myntinsläppet har fört med sig många problem. Man hoppas nu kunna förenkla denna tillverkning med hjälp av gnisterosionsmetoden. I anslutning till införandet av denna tillverkningsmetod visades vid sammanträdet en orienterande film om metoden.

Avdelning Erga 12.2.1958

NYA LM-FÖRSLAG

Under första kvartalet 1958 har kabelverken kunnat glädje sig åt goda förslag.

Av de sex förslag, som förslagskommittén vid Kabelverket, Älvsjö, har slutbehandlat, har fem belönats med tillsammans 750 kronor. Största belöning var 250 kronor och lägsta 100 kronor.

Förslagskommittén vid Sieverts Kabelverk har slutbehandlat fyra förslag och belönat tre av dessa med totalt 525 kronor. Högsta belöning var även här 250 kronor och lägsta 125 kronor.

SKV har utnyttjat ett förslag, som har inlämnats vid KV. Av denna anledning har förslagskommittén vid SKV tagit upp förslaget och belöning har utgått från SKV med 400 kronor. Förslaget har tidigare belönats vid KV.

Alpha 1957:

HÖG FAKTURERING

Vid sammanträde med företagsnämnden vid AB Alpha, Uddevalla, omtalade kamrer Rössel, att Alphas fakturering under 1957 nått en toppsiffra på 18,6 milj. kronor. Beträffande installationsmateriel tillverkningen framhöll hr Rössel, att denna verksamhetsgren ännu ej lämnar något tillfredsställande ekonomiskt resultat. Försäljningspriserna har praktiskt taget legat oförändrade alltsedan förra världskrigets slut, trots den kraftiga penningvärdeförsämringen som ägt rum under denna period.

Under senare delen av 1957 har en avmattning i orderingången inträtt, vilket lett till att orderstocken under föregående år sjunkit. Minskningen berör i första hand plastsidan.

AB Alpha, Uddevalla 12.3.1958

Möln dal:

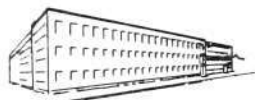
DIVERSE FRÅGOR

Vid sammanträde med företagsnämnden vid Möln dal fabriken behandlades en rad olika frågor, som tagits upp på begäran av de anställdas representanter i nämnden.

Bl. a. diskuterade man ett önskemål om en godshiss mellan övervåningen och verkstadsplanet. Det upplystes att, om en hiss av detta slag fanns tillgänglig, skulle kostnaderna för den upp- och nedkoppling, som för närvarande måste ske för att man skall kunna transportera apparaterna mellan våningarna, reduceras betydligt. Frågan torde dock behöva ingående undersökas innan man med säkerhet kan ange om det är motiverat med en hiss, speciellt som man i dag ej har några exakta uppgifter på hur ofta transporter av detta slag förekommer.

Man diskuterade om man skulle kunna göra någon enklare anordning, t. ex. en travers. Man trodde dock ej att Yrkesinspektionen skulle tillåta en sådan lösning.

Möln dal fabriken 9.2.1958

Ermi:

OFÖRÄNDRAD

VERKSAMHET

Ermis fakturering har under det gångna året uppgått till 9,5 milj. kronor, upplyste kamrer Avermark vid sammanträde med företagsnämnden vid Brommaverkstaden och AB Ermi. Orderbeståndet uppgick vid årets slut till 1,9 milj. kronor.

Medeltalet anställda arbetare utgjorde föregående år 111. Medelantalet övriga i bolagets tjänst anställda var 82.

För år 1958 räknar man med en i stort sett oförändrad verksamhet.

Brommaverkstaden och AB Ermi 20.3.1958

Stationsmontagen:

ARBETSSITUATIONEN

Ing. Hansson lämnade en redogörelse över arbetssituationen vid stationsmontagen med utgångspunkt från antal anställda montörer i Sverige och utlandet samt inliggande order. Stationsmontagen ligger sist i den kedja av prestationer, som skall utföras för en beställning. En minskning av sysselsättningen på verkstädernas primäravdelningar kommer först längre fram att eventuellt återverka på sysselsättningen vid stationsmontagen.

Översikten avser tiden fram till mitten av 1959. För stationsmontagen i Stockholm kommer en ökning av arbetsstyrkan att erfordras för att färdigställa montagen på Lands- och Riksstationen. Stationslokalerna för dessa montage har blivit fördröjda och montaget väntas ej kunna komma igång förrän om någon månad. Arbetsstyrkan vid göteborgsmontagen är f. n. ganska hög och väntas sjunka efter september månads utgång till normalt 40 à 50 man. Denna

minskning av arbetsstyrkan väntas ej erfordra några speciella åtgärder, då nyanställning av personal på göteborgsmontagen gjorts på kort sikt för att klara en toppbelastning. Montagen i landsorten visar fram till mitten av 1959 en ökning varigenom personal kan överföras från Göteborg till denna verksamhet. Arbetsstyrkan vid stationsmontagen väntas fram till mitten av 1959 behållas på nuvarande nivå, med en ökning av arbetsstyrkan i Stockholm under senare halvåret 1958. Antalet montörer i utlandet uppgår f. n. till 11 och en ökning till 13 à 14 man väntas nödvändig inom kort. Skulle några av dessa på grund av bristande sysselsättning få återvända till Sverige kommer sysselsättningsläget vid stationsmontagen att påverkas obetydligt, då totala arbetsstyrkan på stationsmontagen i Sverige och utlandet f. n. uppgår till 240 montörer.

Hr Malmgren framhöll stationsmontörernas solidaritet med andra klubbar inom LME och ansåg det önskvärt att i nuvarande läge undersöka möjligheterna att för belastningstoppen i höst vid stockholmsmontagen utnyttja personal från HF.

Ordföranden, övering. Ledin, meddelade att denna fråga redan diskuterats med verkstadsledningen vid HF.

Yrkesutbildning

Ordföranden hade med anledning av en liten broschyr från SAF och LO angående yrkesutbildningsfrågor i samband med företagsnämndsarbete ansett lämpligt att ge en kort resumé över utbildningsförhållandena vid stationsmontagen. Hr Hansson framhöll att behovet av kunnigt folk på stationsmontagen ökar bl. a. till följd av att utrustningarna blir mer och mer komplicerade. Inom stationsmontagen har hittills bedrivits i huvudsak 3 typer av kurser nämligen: grundkurs för montörer, montörskurser som även annonserats i dagstidningarna, och provarkurser. Närmast på programmet står en kurs på 8—10 dagar för provare till förmedlingsstation i Göteborg. En liknande kurs kommer sedermera att ordnas för provningen av Landsstationen där en hel del nya komponenter kommit till användning.

Stationsmontagen 27.3.1958